

Trešdiena, 2017. gada 27. decembris

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Šigada svarīgākie notikumi.
4.-5. lpp.

Ziemassvētkos uzried krāšņā Lutera roze

Īpašs Ziemassvētku vakars izvērtās Turlavas pagasta Lipaiņu baznīcā. Kad pa tumsas pielieto, krāsainu sveču izgaismoto aleju cilvēki bija tikuši līdz baznīcai un jau ieņēma vietas, mācītājs Didzis Skuška laipni aicināja sanākušos iziet no baznīcas. Kad ap simt cilvēku draudzīgi saspiedās dievnama pakājē, baznīcas torņa apaļajā logā spoži iemirdzējās vitrāža.

Sen lolotais draudzes sapnis ir piepildījies – Lipaiņu baznīcā nu krāšņi zied Lutera roze, kas tapa par līdzcilvēku saziņotajiem līdzekļiem. To izveidoja vitrāžists Herberts Erbs. (*Kurzemnieks* rakstīja, ka šim nolūkam bija vajadzīgi ap 600 eiro. Lutera roze ir izplatīts luterisma simbols. Mārtiņš Luters pirms 500 gadiem Vācijā aizsāka Reformācijas kustību.)

Uz dievkalpojumu bija sanākuši ne vien paši turlavnieki, daudzi bija mērojuši ceļu no citām vietām. Veroties uz pārpildītajiem baznīcas soliem, mācītājs minēja, ka daudzi šovakar atnākuši draugu vai ģimenes pamudināti vai vienkārši kompānijas pēc, piebilstot, ka nevienš gan kompānijas pēc neietu uz tādu vietu, kur pats nevēlētos atrasties. Viņš aicināja katru ielūkoties sevī un saprast, ka atnākšanai uz baznīcu, visticamāk, bijis arī iekšējs aicinājums. Vakars Lipaiņu baznīcā bija dziesmu pielietis, un dievkalpojuma noslēgumā mācītājs mudināja cilvēkus kļūt vērīgiem un uzmanīgiem pašiem pret sevi, neizšķīstot kā cukuram tējā, jo tikai tad ir iespējams piedzīvot gaišus un vērtīgus mirklus.

Dievkalpojums beidzās ar dziesmu *Klusa nakts, svēta nakts*. Cilvēki ar draudzes sarūpētajām brīnumsvēcītēm rokās pulcējās baznīcas priekšpusē pie altāra, kur gaiši mirdzēja Ziemassvētku eglīte, un vienojās dziesmā. Promejot, kad katrs bija notiesājis draudzes gādāto kūkas gabalu, mācītājs ikvienam spieda roku vai mīli apskāva un novēlēja gaišus un mierīgus svētkus.

Monta Jakovela
Armanda Jakovela foto

Piektdien, 29. decembrī:

- E-veselība – cik tai gatavi ārsti.
- Ko zvaigznes sola nākamgad.
- Kas saimniekos Laidos.
- Kabilē jauni altāra priekšmeti.

REDZĒJUMS

Rīt darīt
citādi, nekā
pierasts

Jolanta
Hercenberga,
63350565,
jolantah99@
gmail.com

Vēl daži soļi, un lecam iekšā nākamajā gadā! Ar jaunām cerībām, izplānotām iecerēm, ar raizēm, bailēm no nezināmā, ar uztraukumu par gaidāmo un prognozējamo. Kāda nu katram emociju buķete uzkrājusies, ar tādu arī dosimies uz priekšu. Iemeslu, lai rītdienā tomēr neraudzītos pārlieku droši, arī ir gana: kādam valdība nepatīk, citam dzīves apstākļi nav tādi, kā gribētos, naudas par maz, veselība

„Izdzīvos nevis stiprākais un gudrākais, bet gan tas, kurš vislabāk spēs pielāgoties pārmaiņām.”
(Č. Darvins.)

streiko, kaimiņi nejauki... Bet kreņķēties ir vērts tikai par to, ko savā dzīvē vari mainīt. Un, ja vari, tad maini! Ko nevari, tas jāpieņem un jācenšas pielāgoties tā, lai justos pēc iespējas labāk.

Gadumija vienmēr ir laiks, kad pārskatīt, uz kuriem un kā virzās dzīve. Vai līdz šim viss patīcis un esam apmierināti, vai arī nīgrums un neapmierinātība jau kļuvuši par ikdienišķu pašsajūtu. Lai gan pētījumi liecina, ka tikai neliela daļa no gadumijā iecerētā

tiek realizēta, tas tomēr ir vairāk nekā tad, ja neviens neko neapņēmtos un uz neko netiektos. Un, ja reiz apņemamies, tad ir vērts ievērot psihologu ieteikumu – lielos mērķus sadalīt mazākos, ātrāk sasniedzamos. Jo tad ik pēc laika padarīto var izvērtēt un rast iemeslu iesākt turpināt. Kāpēc lai tas nebūtu gada griezumā?

Lai arī evolūcijas teorijas pamatlicēja, angļu ģeogrāfa, biologa Čārlza Darvina idejām, kas kādreiz mācītas skolā, šodien vairs ir maz piekritēju, šim laikam piemērots šķiet viņa sacītais, ka izdzīvos nevis stiprākais un gudrākais, bet gan tas, kurš vislabāk spēs pielāgoties pārmaiņām.

Idejas aktualitāte nav mainījusies. Manuprāt, mūsdienās pats svarīgākais ir būt elastīgiem un gataviem rīt darīt citādi, nekā pierasts iepriekšējos pārdesmit gadus. Pasaule mainās, un mums jābūt gataviem mainīties tai līdzī. Bet jāpatur savas vērtības un rūpīgi jāizvērtē, ko no plašā piedāvājuma ielaidīsim savā dzīvē.

Vēl daži soļi līdz Jaunajam gadam. Gribas savu gājumu pārdomāt, pieņemt lēmumu būt laimīgam un tādām moto arī pakārtot savu rīcību. Ar drošu skatienu, atvērtu sirdi un labestību.

TRIS VIEDOKĻI

Nākamgad tiek paaugstināts akcīzes nodoklis, tādēļ degvielas litra cena kāps aptuveni par četriem centiem. Kā tas ietekmēs iedzīvotājus un uzņēmējdarbību?

OPTIMISMAM NAV PAMATA

Henriks Danusēvičs, Latvijas Tirgotāju asociācijas prezidents:

– Izmaksas augs visiem. Tirdzniecībā palielināsies visu preču cena, jo katrs procents degvielas cenas pieauguma par 0,05% ietekmē cenu veikalā. Šoreiz degvielai cena pieaugs aptuveni par 5%, tātad šī lēmuma iespaidā veikalā precēm tā pieaugs par 0,2%. Šogad kopējais cenu pieaugums precēm bija 0,4%, bet nākamgad degvielas sadārdzināšanās vien jau dod pusi no tā. Tātad nākamgad cena augs vairāk.

Bet tas ir tikai viens no gaidāmajiem sadārdzinājumiem. Esam parēķinājuši, ka nākamgad nodokļos un nodevās valsts no katra strādājošā plānojsi iekasēt par 1600 eiro vairāk nekā šogad. Bet no katra iedzīvotāja, ieskaitot bērnus un pensionārus, tie ir 800 eiro.

Tirgotāju noskaņojums ir tāds, ka jāmēģina saglabāt optimismu un izdzīvot, bet nekāda lielā optimisma nav. Jo valdība pieņem arī tādas lēmumus, kas maina tirgotāju proporciju. Tiek atbalstīti lielle, bet mazajiem radītas papildu izmaksas. Piemēram, kases aparātu reforma, kurā tirgotājam tie jāpērk neatkarīgi no tā, vai viņš iepriekš uzlicis jaunu un cik ir ieguldījis. Tiek uzspiests pirkt tādu kases aparātu, kas neatbilst tirgotāju vajadzībām. Arī plānotā tabakas

ievietošana skapjos ir dominējošo tirgotāju interesēs.

NEKĀ IEPRIECINOŠĀ

Modris Reinfelds, SIA Reinfelds īpašnieks:

– Grūti pateikt par Latviju kopumā, bet mūs kā autotransporta uzņēmumu tas ietekmēs būtiski, jo degvielas iegāde ir viena no lielākajām izmaksām. Konkrētus aprēķinus par pieaugumu vēl nezinām, jo degvielu pērkam gan Latvijā, gan Eiropā un prognozēt grūti, kur cik pirksim. Bet dārgāk tas būs. Savukārt mēs cenu par pakalpojumu diez vai varēsim celt. Pārvadājam Eiropas kravas, un diez vai tur kāds tagad maksās vairāk tāpēc, ka Latvijā pacelta maksa degvielai. Tādēļ, visticamāk, samaksa paliks tāda kā līdz šim, un degvielas cenas pieaugums būs uz transporta uzņēmumu rēķina.

Tieši tāpat jau iepriekš bijis ne reizi vien. Ir cēlusies cena degvielai, eļļām, riepām, apdrošināšanai, bet mēs savu cenu nevarējām paaugstināt, jo tad nevienam šie pakalpojumi vairs nebūtu interesanti. Tik, cik Eiropā maksā par konkrētās kravas aizvešanu, tik arī maksās. Mums jāsaprot, vai varam to pieņemt un *pavilkt* vai ne.

Latvijā cena celsies tam, kam ir saistība ar transportu, tātad – visam. Bet nezinu, vai vietējie transporta pakalpojumu ņēmēji

ir gatavi maksāt vairāk, jo katrs rēķina savas izmaksas.

Noskaņojums ir pesimistisks. Šī ir tikai puse no paredzētās akcīzes nodokļa celšanas, tātad būs vēl grūtāk.

RUPJI PRET IEDZĪVOTĀJIEM

Zigmunds Dvarons, degvielas uzpildes stacijas *Rietumu nafta* vadītājs:

– Negatīvi ietekmēs gan cilvēkus, gan uzņēmumus, jo būs papildu slogs. Mūs tas būtiski neietekmēs, bet transporta uzņēmumus – ļoti. Iespējams, tie samazinās pakalpojumu apjomu – nebrauks tur, kur vairs nebūs izdevīgi, un tad arī mums samazināsies pārdotās degvielas daudzums. Bet parasti uz degvielas cenas kāpuma rēķina patēriņa samazināšanos gan neizjūt.

Valdības aprēķins ir vienkāršs. Tā redz izlietos litrus, caurumu budžetā, palielina akcīzes nodokli, un jau 99% ir zināms, par cik palielināsies budžeta ienākumi. Nevis domā, kur naudu mazāk iztērēt, bet vienkārši palielina akcīzi. Tas ir diezgan rupji pret iedzīvotājiem un uzņēmējiem. Galvenais, ka tas vēl nav viss – 2020. gada 1. janvārī akcīzes nodoklis atkal celsies, bet diez vai mēs brauksim pa mazāk bedrainiem ceļiem.

Jolanta Hercenberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat šo gadu?

Ēriks, bezdarbnieks:

– Nekas labs nav noticis, vismaz uzreiz neko labu nevaru pateikt. Arī nākamgad nekā tāda nebūs, vismaz ne pie šīs valdības. Pats sev un radniekiem novēlu veselību.

Inga Reingolde, māmiņa:

– Visumā gads pagājis labi – nevaru sūdzēties. Šogad nekas spilgts nav noticis, bet pagājušogad gan – tad man piedzima bērniņš, un tas bija liels un īpašs notikums. No nākamā gada sagaidu veiksmi, naudu, veselību.

Aivars Grīnbergs, pensionārs:

– Manā dzīvē nekā liels nemainās. Beidzot Priedainē ir labāks internets un jauna katlumāja. Tagad mājās ir pat par karstu, bet nu laiks laukā arī silts. Vēl esmu palicis nedaudz vecāks. Zinu, ka ar 1. janvāri pensija būs par pieciem eiro lielāka, tāpēc jauno gadu gaidu.

Aleksis Žernovs, skolnieks:

– Viss bijis kārtībā. Nevaru uzreiz iedomāties spilgtu notikumu, tātad nekā tāds nav bijis. Vienīgi vasaras sākumā biju ceļojumā uz Poliju – man pajautāja, vai Jāņus gribu svinēt citur, un aizbraucām apskatīt Krakovas sāls raktuves.

No nākamā gada gaidu daudz, bet kaut ko vienu nevaru pateikt.

Vanesa Kleina, skolniece:

– Šis pagājis diezgan labi, jo esmu sastapusi savu mīloto cilvēku. No nākamā gada gaidu ļoti daudz, piemēram, to, ka braukšu praksē uz Dāniju. Ceru, ka tur viss izdosies.

Anita Bukša, bezdarbniece:

– Viss kārtībā, un vislabākais notikums ir mazbērniņš. Es pašreiz esmu bezdarbniece, tāpēc nākamgad gribu atrast darbu. Tas tiešām būtu labs notikums.

Jolanta Hercenberga
Lāsma Reimanes foto

MANUPRĀT

Starpsvētku pārdomas

„Kāposti neštovēti, pīrāgi necepti, māja netīrīta,” tā, steidzot redakcijā darāmo, pie sevis purpināju jau labu laiku pirms Ziemassvētkiem. Kā katru gadu. Bet... Atbrauca bērni, māja izrotājās, galds saklājās, svečītes iedegās, prieks atnāca. Un aizgāja. Atkal darbā purpinu: „Nav izdomāts, ko likt galdā Vecgada vakarā, kur sagaidīt Jauno gadu, māja nefīra...” Gan jau 31. decembrī atnāks draugi, galds saklāsies, jautrība būs. Laikam zinu, ko vēlēšos, kad pulkstenis sitīs pusnakti: mieru un spēju nestresot par sīkumiem. Kad savu negatīvo mantru, ka nekā nav paspēts, noskaidrēju kādai paziņai, viņa līdzjūtīgi noraudzījās: „Es gan par to neuztraucos. Braukšu pie bērniem un mazbērniem, paņemšu līdzī pašas dārza ābolus, kādu viņiem Rīgā nav, un ilgi glabātu laba vīna pudeli. Svētkos būs kopā – tas taču galvenais!”

Inguna Spuleniece, tālr. 63350565,
inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv

PABĒDA

MAZ ĒDNĪCU. Kuldīdzniece Glīta sarūgtināta, ka Kuldīgā maz ēdnīcu. Bistro *Bukstiņš* (vecajā veikalā *Elvi*) vēl pēc pusdienlaika bijusi tāda rinda, ka stundu uz trepēm jāstāv, gaidot, kad pienāks kārtā. Tehnikuma *Eža kažociņš* slēgts. Citi ēdināšanas uzņēmumi pārsvarā esot kafējnicas ar bulciņām un uzkodām, bet restorāni ar silto ēdienu senioriem nav pa kabatai. Glītas kundze dzīvo Ēdoles ielā, un tai pusē nav pat kafējnicu. Toties bijušais veikals *Vējiņš* stāv pamests.

Kurzemnieks
Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3827.

Galvenā redaktore Daiga Bitīniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Atgādina ganu vēstījumu

„Šajos augstajos svētkos mēs sastopamies ar Dieva iemiesošanās noslēpumu – mēs tiekam apdāvināti ar dievišķo cerību uz atpestīšanu. Tāds ir tas noslēpums, kas visiem cilvēkiem atklāties pirms 2017 gadiem,” dievkalpojumā Pirmajos Ziemassvētkos atgādināja Kuldīgas Sv. Trīsvienības draudzes prāvests Vjačeslavs Bogdanovs.

Viņš pieminēja mūsdienu saziņas komunikāciju attīstību, kad varam vienā mirklī pāri pasaulei nosūtīt kādu ziņu. To pirms pāris gadu tūkstošiem, pat ne vairākiem gadu simteņiem nevarēja iedomāties. Šodien cilvēce var lielīties ar lieliem panākumiem, taču nav miera, jo sadraudzība nevar pastāvēt tikai no tehnoloģijām. Visa pamatā ir eņģeļu vēstījums ganiem, ka Jēzus ir dzimis: „Gods Dievam augstībā, miers virs zemes, un cilvēkiem labs prāts.” Vienkāršā kūtiņā piedzimstot Dieva Dēlam, tika ienesta gaisma un mīlestība visai pasaulei.

„Arī, ja gadās tumšas un lietainas dienas, varbūt mēneši, pat drūmi gadi, šī saule tomēr spīd – tā ir Jēzus. Viņš apgaismo mūsu sirdis ar tādu uguni, kas neapdedzina, bet silda. Žēl, ka daudzi aizmirsuši: Ziemassvētki ir miera, piedošanas un žēlsirdības piedošanas svētki, kad Dievs nāk pie saviem nepaklausīgajiem bēr-

„Kad dzīves krusts kļūst par smagu, atcerieties eņģeļu vēsti par Jēzus Kristus piedzimšanas noslēpumu vienkāršajā kūtiņā: „Gods Dievam augstībā, miers virs zemes, un cilvēkiem labs prāts;” tā vairākkārt tika atgādināts dievkalpojumā Kuldīgas Sv. Trīsvienības baznīcā.

niem. To atceroties, mēs nepaietu garām savai laimei. Mums būtu miers un visai pasaulei,” teica prāvests, novēlot ikvie-

nam kļūt par labas gribas cilvēkiem.

Dainas Tāfelbergas
teksts un foto

EGLĪTIS PROJĀM, VĒVERS – ATPAKAĻ

Ar aizkustinošām un jautrām dziesmām atbalsta grupas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām ieskandētās gada pēdējās Kuldīgas novada domes sēdes pirmais jautājums bija par deputātu maiņu.

Domes priekšsēde Inga Bērziņa paskaidroja, ka deputāts Ivars Eglītis (*Kuldīgas novadam*) uzrakstījis iesniegumu par mandāta nolikšanu. I.Eglīti deputāta krēslā aizstās viņa partijas biedrs un deputāts iepriekšējā sasaukumā Ģirts Vēvers. Vēlēšanās jūnijā partijas *Kuldīgas novadam* kandidāti

ieguva 10 vietas. I.Eglītis bija piektais ar 4854 balsīm, 774 plusiem un 476 svītrojumiem, savukārt Ģ.Vēvers palika vienpadsmitais ar 4600 balsīm, 357 plusiem un 313 svītrojumiem.

I.Eglītis atkāpjas arī no SIA *Kuldīgas slimnīca* valdes locekļa amata, jo nolēmis turpmāk strādāt tikai privātā sektorā. Līdz šim viņš bija vienīgais valdes loceklis, bet pēc I.Bērziņas ieteikuma deputāti lēma izsludināt konkursu uz diviem SIA *Kuldīgas slimnīca* valdes locekļiem. Viņa paskaidroja, ka tādējādi slimnīcas administrācija

nepalielinās, jo arī līdz šim I.Eglītis vadīja slimnīcu, bet virsārsts Āris Pētersons atbildēja par ārstiem, neesot valdes loceklis. Deputāti apstiprināja konkursa nolikumu un amatu vērtēšanas komisiju I.Bērziņas vadībā. Tajā būs arī priekšsēdes vietnieks Viktors Gotfrīdsons, izpilddirektore Ilze Dambīte-Damberga, deputāts Raimonds Lapukis, Aizputes novada domes priekšsēdis Juris Grasmanis un Kuldīgas slimnīcas arodbiedrības vadītāja Dace Dzene.

Inguna Spuleniece

Svin svētkus un ievēl jaunu vadību

Par Liepājas neredzīgo biedrības Kuldīgas nodaļas priekšsēdi ievēlēja Kristīne Vitkovska. Ziemassvētku pasākums reizē bija atskaites un pārvēlēšanu sapulce, jo līdzšinējā vadītāja Gunita Pirtnece no pienākumiem atteikusies veselības dēļ.

Piedalījās 22 biedri, bija ieradušies arī Liepājas biedrības pārstāvji un priekšsēdis Māris Ceirulis. Nodaļas valdē uz nākamajiem četriem gadiem ievēlēja septiņi cilvēki (iepriekš deviņi). Bez K.Vitkovskas ievēlēja Jānis Griķītis, Jūsma Lankenberga, Līvija Neimane, Elita Montvida, Antonija Liberže un Baiba Zemgale. Pirms tam visi izvirzītie zāles priekšā pāris vārdos pastāstīja, ko iecerējuši darīt. Visi solīja palīdzēt rīkot dažādas aktivitātes. Iespējams, nākamgad tiks organizēti rokdarbu pulciņš.

K.Vitkovska teica paldies G.Pirtnecei par darbu ilgajos gados, kad viņa vadīja Kuldīgas nodaļu. Jaunā vadītāja stās-

Liepājas neredzīgo biedrības Kuldīgas nodaļas biedri balso par jauno valdi.

tija, ka Liepājas organizācijas darbā iesaistījies pirms daudziem gadiem, bet Kuldīgas nodaļā – kad kļuvusi par G.Pirtneces asistenti. Darbs biedrībā viņai esot ļoti tuvs, un kaut ko panākt varot tikai kopā. Klātesošos ar Ziemassvētku dziesmām iepriecināja Kuldī-

gas novada bērnu un jauniešu centra popgrupas *Putas* un *Putiņas*. Mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics mudināja katru mirkli piepildīt ar mīlestību, ieraudzīt gaismu savā sirdī un attiecībās.

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Suns sagrauž vārtus, stopētājiem auksti

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas inspektors Mareks Leitis.

18. decembris. Ap 10.00 bāriņtiesa lūdz aizbraukt līdz pie ģimenes Ozolniekos. Ap trijiem zvana no ģimenes ārstu prakses Liepājas ielā, ka tur vīrietis alkohola apreibumā, nogādājam dzīvesvietā. Pēcpusdienā Planīcas ielā pie mājas guļ vīrietis, nogādājam *Zilajā krustā* Kabilē. Valsts policija (VP) ziņo, ka Ēdolē pie veikala guļ vīrietis. Turp jau aizbraukusi ātrā palīdzība. Nogādājam dzīvesvietā. Vakarā Pilsētas laukumā kāds, kurš nevar paiet. Nogādājam autoservisā *Zilā austere*.

19. decembris. Kalna ielā automašīna novietota pretī iebrauktuvei pagalmā – protokols. Pusčetros vēlreiz Kalna ielā mašīna pretī iebrauktuvei, kad aizbraucam, tā jau prom. VP ziņo, ka Padurē kādās mājās ienācis un guļ svešs vīrietis, nogādājam izolatorā. Pussešos pie bērnu darza *Cīrulītis* nepareizi novietotas automašīnas – divi protokoli. Kalna ielā atkal kāds nolīcis automašīnu pretī iebrauktuvei. Patruļa konstatē, ka Raiņa ielā automašīna invalīdu stāvvietā, – protokols.

20. decembris. Pēc pusnakts pie veikala *Kukulītis* skaļa mūzika no automašīnas. Nevienu nesastopam. Dienā zvans, ka jaunieši pie skolas smēķē, – trīs protokoli. Divos dienā privātīpašumā iebraukusi sveša automašīna. Puspēc Pilsētas laukumā 4, 2. stāvā, kāds nolīcies pagulēt. Savācam uz izolatoru. Pēc sešiem skolā meitene alkohola apreibumā. Sākta administratīvā lietvedība.

21. decembris. Pusdivos naktī Skrundas ielā skaļa mūzika – jaunieši aizsvinējušies. Pirms deviņiem Dzirnava ielā nepilngadīgs jauniešs smēķē. Pievakarē zvans, ka vīriešiem, kuri cenšas stopēt mašīnas pie apvedceļa, esot auksti – vai nevarot aizvest uz mājām. Paskaidrojam, ka šādu pakalpojumu nesniedzam. Pēc deviņiem autobusa pieturā pie *Rimi* guļ vīrietis. Atvedam uz izolatoru. Pie kultūras centra divi jaunieši lieto alkoholu.

22. decembris. Dienā bāriņtiesa lūdz apsekot dzīvokli Jelgavas ielā.

23. decembris. Vienos naktī ziņo, ka Liepājas ielā kāds automašīnas vadītājs, iespējams, ir alkohola reibumā. Ziņojam ceļu policijai. Mazliet vēlāk no slimnīcas uzņemšanas nodaļas lūdz nogādāt mājās pacientu. Pustrijos Grants ielā skaļa mūzika. Pa dienu Kalna ielā atkal automašīna pretī iebrauktuvei – divi protokoli. Planīcas ielā pie *Vējiņa* guļot cilvēks, bet nesastopam.

24. decembris. Pa dienu Mednieku ielā kaimiņu suns kādai sievietei sagraužis vārtiņus. Dzīvnieka saimnieks sola skādi izlabot. Pievakarē kāds lūdz viņu nogādāt *Zilajā krustā*, to arī izdarām.

Atrod kandžas aparātu

Stāsta Skrundas pašvaldības policijas vecākais inspektors Normunds Eihe.

18. decembris. Skrundā, Brīvības ielā, pie kapiem izmests atkritumu maiss. Vainīgais noskaidrots. Ziņo par tīšu ceļa zīmes nolaušanu Nīkrācē. Vainīgo zināmi, ziņojam Valsts policijai (VP). Viegla automašīna novietota nepareizā vietā. Izsakām brīdinājumu.

19. decembris. Pārbaudām, vai tiek ievēroti saistošie noteikumi par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

20. decembris. Divas automašīnas nepareizi novietotas pie veikala *Elvi*, – brīdinājums.

21. decembris. Rudbāržos konfiscējam nelegālu alkoholu un kandžas aparātu.

22. decembris. Ziņo par nozagtu kvadriciklu Skrundas pagasta Pumpuros. Kad aizbraucam, konstatējam nepilngadīgo alkohola apreibumā. Informāciju nododam VP. Izrādās, ka divi jaunieši naktī uz piektdienu ap trijiem naktī ar šo kvadriciklu braukājuši pa Skrundu un traucējuši naktsmieru. Braucamais atrodas. Ģimenes strīds, kurā atņemts telefons un dzīvokļa atslēgas. Tās tiek atdotas īpašniekam. Vienu personu iepazīstinām ar lēmumu par nošķiršanu no ģimenes. Atkal ģimenes strīds, kāda persona sūdzas, ka viņai neatdod automašīnas atslēgas.

24. decembris. Vairākiem gājējiem uzdāvinām atstarojošas vestes.

Uzklausīja **Iveta Grīniņa**

Aizvadītā gada pieturzīmes

Pārlopojot šīgada Kurzemnieka numurus, kuros atspoguļoti simtiem notikumu, redzams, ka ir tādi, kam jau bijusi vai būs lielāka ietekme uz turpmāko dzīvi. Par tiem šoreiz redakcijas atlasītajā Top 13.

Trīs vienā vidusskolā

Jūnijā Kuldīgas novada dome nāca klajā ar lēmumu, ka no 2018. gada 1. septembra V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzija, Kuldīgas Alternatīvā sākumskola un Kuldīgas pamatskola jāapvieno – taps V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskola. Decembrī izveidotas divas komisijas: viena reorganizācijas paņēmienos, otra izraudzīs jauno direktoru. Iesaistīto skolu direktores no domes saņēmušas vēstuli, kurā rosināts darbiniekus droši informēt:

„Lai nodrošinātu centralizāciju, tiek veikta juridiska *manipulācija*, un tikai juridiski mainās darba devējs. Savukārt pārjaunojuma līguma noslēgšana garantē to, ka darbinieki saglabā darba stāžu, neizmantoto atvaļinājumu un sociālās garantijas, pat neskatoties uz to, ka tiek izdoti rīkojumi par atbrīvošanu un atkārtotu pieņemšanu darbā. Tas vajadzīgs tikai un vienīgi no grāmatvedības viedokļa, bet darbiniekiem viss paliek nemainīgi.” Jācer, ka tā arī būs.

Kuldīgas riteņbraucēju zīmē

Jūnija lielā saruna Kurzemniekā bija ar pasaules čempionu riteņbraukšanā Romanu Vainšteinu, kurš Kuldīgā atgriezies pēc 20 gadu prombūtnes. Janvārī Latvijas Riteņbraukšanas federācija viņu apstiprināja par valsts izlases galveno treneri šosejas riteņbraukšanā. Izlases braucējiem bija labi rezultāti, taču Romāns no šī amata drīz vien atteicās, jo viņam izrādījās citāds skatījums uz darbu. Kurzemniekā lasītājiem R.Vainšteins gada izskaņā novēl: „Lai būtu veselība un lai ikviens par to īpaši rūpējas, jo pārējo dzīvē var izdarīt un sasniegt.”

Par Latvijas čempionu šosejas riteņbraukšanā elites grupā jūnijā kļuva kuldīdznieks Kristis Neilands (brauca komandā *Israel Cycling Academy*). Tā bija viņa pirmā zelta medaļa elites grupā, iepriekš Kristis uzvarējis U-23 grupā. Vēl čempionātā bronzu ieguva kuldīdznieks Viesturs Lukševics, kurš profesionālajā sportā ir vairākus desmit gadus, tagad meklē jaunu klubu un atbildi gaida no trim ārzemju komandām.

Par Latvijas čempionu šosejas riteņbraukšanā elites grupā šogad jūnijā kļuva kuldīdznieks Kristis Neilands.

„Vēl ciņa nav galā...”

Pagājušais gads Kuldīgas novada domes priekšsēdētājam Ingai Bērziņai un slimnīcas vadītājam Ivaram Eglītītim pagāja, dzēšot ugunsgrēkus, ko palaikam raisīja dažādu politisko spēku neatlaidīgā vēlme Kuldīgas slimnīcu vājināt.

28. jūlija rakstā *Uzbrukums slimnīcai* atsists tika vēstīts, ka veselības aprūpes reorganizācijas projektā izdevies Kuldīgas slimnīcai izkarot 2. līmeni. Tas izdevās, valdības sēdē ar faktiem un argumentiem pierādot, ka slimnīca objektīvi šajā līmenī atrodas. Tas ļauj pakalpojumu saglabāt.

Līdztekus notika sarunas par sadarbību ar Ventspils slimnīcu, kas, pēc I.Eglīša domām, ir ekonomiski pamatota – tā izbeigtu konkurenci un ļautu aptvert plašu teritoriju. Taču nesakrita viedokļi, kā tas darāms. Kuldīga nepiekrīt, slimnīcas apvienojot, pakalpojumu klāstu samazināt. „Lūdzām, lai ventspilnieki uzraksta reorganizācijas līguma projektu, ka piecus gadus mūsu pakalpojumi nemainās. Šo piedāvājumu neesam saņēmuši,” saka I.Eglītis. Gada nogale atnāca ar jauniem

pārsteigumiem, jo projektā, kā dalīt Eiropas naudu, 2. līmenis sadalīts apakšlīmeņos, Kuldīga iekļauta zemākajā, un finansējums samazināts uz pusi. „Šī ciņa vēl turpinās. Saruna pie ministres noritēja diezgan augstos toņos, tas tiks skatīts koalīcijas sēdē,” saka I.Eglītis, kuram 29. decembris ir pēdējā darbdiena šajā amatā. „Gribu slimnīcu atstāt pēc iespējas drošākā situācijā, un manu aiziešanu nekādi nevar uzskatīt par bēgšanu. Vienkārši daudz ieceru privātajā biznesā.”

Vasarā izdevās panākt Kuldīgas slimnīcas līmenim atbilstošu vietu veselības aprūpes reorganizācijas plānā, taču gada nogalē nākas cīnīties par pienācīgu finansējumu.

Ārsti cerējuši vairāk

„Nevar teikt, ka ģimenes ārstu streiks izgāzies, tomēr mērķi sasniegti daļēji. Mēs tomēr cerējām vairāk,” tā par 3. jūlijā sāktu streiku saka Kuldīgas ģimenes ārsts Aigars Pūpols.

600 ģimenes ārstu beztermiņa streikā atteicās sniegt valsts finansētu veselības aprūpi. Tagad pat paši īsti nevar pateikt – protests turpinās vai ir beidzies, jo vēlāk tas pārtapa lēnāji streikā, kam daļa ārstu pievienojās, daļa – ne.

Ir izdevies panākt to, ka ģimenes ārstiem paredzēta lielāka nauda prakses uzturēšanai, taču ministrija

izvirzījusi arī jaunus nosacījumus. „Daudzas mūsu prasības nav izpildītas. Kaut vai tā pati aplamā *E-veselības* sistēma – tiek ieviesta no 1. janvāra, bet kolēģi, kuri to jau izmanto, secina, ka nekas nedarbojas. Solīts un solīts pēdējās divās nedēļās visu sakārtot – to, kas nav paspēts pa gadu! Ko varēs gribēt pēc 2. janvāra, kad sistēmas noslodze daudzārt palielināsies? Ārsti spiesti *E-veselībai* pievienoties, citādi draudēts neslēgt līgumu. Streiks beidzies, tomēr Latvijas ģimenes ārstu asociācija domā nākamgad varbūt to turpināt.”

Jauna ēka iegleznota vecpilsētā

Maijā atklātas E.Vīgnera Kuldīgas mūzikas skolas atjaunotās telpas, kā arī piebūve, kurā izvietotas daudzās klases un neliela kora zāle. Citu veidolu ieguvusi arī restaurētā lielā zāle. „Man kā arhitektam ārkārtīgi sarežģīti bija būvi iegleznot pilsētvīdē. Tieši iegleznot, nevis iekonstruēt,” saka arhitekts Ēriks Cērpiņš. Pārbūvē ieguldīti 1,36 miljoni eiro no pašvaldības budžeta.

Cūku mēris atnāk līdz mums

Septembra beigās Pārtikas un veterinārais dienests Āfrikas cūku mēri pirmoreiz konstatēja Kuldīgas novadā – Vārmē mednieki atrada no tā nobeigušos mežacūku. Vārmē un daļā Rumbas pagasta tika noteikta karantīnas zona. Nepilnu mēnesi vēlāk viens beigts un slims savvaļas dzīvnieks atrasts Rendas mežos, bet pēc dažām nedēļām Kabilē – 12 mežacūku saime. Mājas cūku novietnēs pastiprināti tiek kontrolēta biodrošības noteikumu izpilde, karantīnas pirmajā riska teritorijā iekļauts arī Alsungas un Skrundas novads.

Līdz 12. DECEMBRIM KULDĪGAS SLIMNĪCAS DZEMDĪBU NODAĻĀ:

• pasaulē nākuši 611 bērni, medīķi prognozē, ka līdz gada beigām gaidāmi vēl ap 20 (pērn bija 587, 2015. gadā – 617);

• 31% jeb 190 mazuļu piedzimuši Kuldīgas novada iedzīvotājiem, 69% – citu novadu vecākiem (no Saldus – 131, Talsiem – 81, Kandavas – 40, Brocēnu – 38, Aizputes – 30, Skrundas – 25, Tukuma un Rīgas – 13, Ventspils – 11, Alsungas – deviņi, Liepājas – seši, Pāvilostas – pieci, Vainodes – četri, Priekules – divi, no Ķekavas, Alojās, Preiļi, Ogres, Dobeles, Madonas, Mazsalacas, Durbes, Rucavas, Viesītes, Jelgavas un Dundagas – pa vienam).

Neraža

Aukstais pavasaris darīja raizes graudkopjiem, tomēr ar rūpīgu darbu izdevās izaudzēt diezgan labu ražu. Diemžēl rudenī uznāca pārmērīgas lietavas un produkcijas novākšana daudzviet bija apgrūtināta. Kurzemniekiem nedaudz laimējās, jo plūdi sākās vēlāk. Taču tie tāpat ietekmēs ziemājus, bet vasarājiem pavasarī var pietrūkt sēklas. Decembrī Eiropas Komisija piešķir papildus 3,46 miljonus eiro saimniecībām, kas par lietuvu un plūdu zaudējumiem nesāņēma nekādu atbalstu, taču tas nebūs pietiekams, jo valstī zaudējums aplēsti 37 miljoni eiro. Lauku atbalsta dienests tos vēl precizē.

Baseinu sagaidīja

Novembrī beidzot pabeigta Kuldīgas novada sporta skolas pārbūve, un ilgi gaidītais peldbaseins ir uzcelts. Tas projektēts ap 2009. gadu, bet rekonstrukcija sākās 2015. gada 14. jūlijā – tik ilgs laiks pagāja, kamēr atrasta nauda celtniecībai, nācās arī pārstrādāt projektu. Izmaksas – 3,28 miljoni eiro. Toties vecpilsētā ir vēl viena kārtībā savesta ēka un moderns peldbaseins, kas pildās ar dažāda vecuma peldētājiem un veselīga dzīvesveida piekritējiem.

Baseins darbojas katru dienu no 7.00 līdz 22.00, vienīgi pirmdienās no 11.30.

Ielas pabeigtas

Aprīlī vērīenīgi būvdarbi sākās rūpnieciskajā rajonā Kuldīgas ziemeļpusē – Dārzniecības iela rekonstruēta līdz pat Virkas ielai, pārbūvēts Siltumnīcu ielas posms līdz iebrauktuvei Kuldīgas komunālo pakalpojumu bāzē, bet Meistaru iela gandrīz vai uzbūvēta no jauna. Dārzniecības ielā ir jaunas ietves un riteņbraucēju ceļiņi. Satiksme tur atklāta decembra sākumā. Pašvaldība uzlaboja pievedceļus uzņēmumiem, arī tiem, kuri tur varētu sākt ražošanu. Lielākais ir *Stiga RM*, vēl arī *Latvijas Autoceļu uzturētājs* un citi. Kopējās izmaksas – 1,9 miljoni eiro ar PVN.

Gudenieku naftas lieta

Kopš 2009. gada Gudeniekos notiek naftas produktu izpēte, un kā spriens no skaidrām debesīm arī Ekonomikas ministrijai bija Valsts kontroles ziņojums, ka SIA Baltic Oil Management ogļūdeņraži izpumpēti jau par 5,5 miljoniem eiro. Kurzemniekam ekonomikas ministrs Arvils Ašeradens sacīja: „Par piecarpus miljoniem eiro pārdota nafta aiziet Valsts kasei garām! Tagad ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju esam vienojušies, ka tas tiek pārskatīts, ka uzņēmums maksās tāpat kā visi pārējie.” Vides pāraudzības valsts birojs izsniedzis atzinumu par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, ar dažām iebildēm atļaujot ogļūdeņražus iegūt komerciālos nolūkos. Ar to var iepazīties: www.vpvb.gov.lv. Pēdējie jaunumi: uzņēmēji ieradusies Kuldīgas novada domē, un sēdē bija asas diskusijas par komerciālās ieguves aspektiem.

Reforma turpinās

Pēc pašvaldību vēlēšanām Kuldīgas novada dome sāka plašas reformas administratīvajā struktūrā ar nolūku uzlabot cilvēkiem dzīvi un taupīt naudu. Mazinot daudzās pašvaldības iestādes, izveidota centralizēta grāmatvedība. Bet iedzīvotāju sašutumu izsauca Snēpels, Pelču un Kabiles pagasta pārvaldes vadītāju maiņa. Jaunie pārvaldnieki pieņemti uz trīs mēnešu pārbaudes laiku. Pēc snēpelnīku nevēlēšanās samierināties ar domes izraudzīto kandidātu un pēc pārmētiem, ka konkursa prasības nav ievērotas, dome izsludinājusi atkārtotu pieteikšanos. Jaunums – kandidāti, kuri izturēs domes atlasu, iedzīvotājiem izklāstīs savas darbības redzējumu.

Pēc vēlētajū gribas un ar emocijām

3. jūnija pašvaldību vēlēšanas ne bez kaislībām lielas pārmaiņas ieviesa vien Alsungas novada domē. Tur par priekšsēdi ievēlēja Latvijas Universitātes pasniedzēja, bijuši alsundzniecē Daiga Kalniņa (*Par Alsungas novada izaugsmi*), kas domē iekļuva kopā ar divām saraksta biedrēm. No Latvijas Zemnieku savienības ievēlēti trīs kandidāti, no *Suitu zemes* – divi, no apvienības *Par iedzīvotāju interesēm* – viens. Skrundas novadā uzvarēja Latvijas Reģionu apvienība, iegūstot deviņas vietas, tas nodrošināja līdzšinējās vadītājas Loretas Robežnieces palikšanu amatā. Pārējās sešas uz pusēm dalīja *Zaļo un Zemnieku savienība (ZZS)* un *No sirds Latvijai*. Kuldīgas novada domē iekļuva četras partijas: priekšsēdes Ingas Bērziņas vadītajai partijai *Kuldīgas novadam* ir desmit vietas, ZZS – četras, Nacionālajai apvienībai – divas, *KPV.LV* – viena. Vēlētāju aktivitāte augstāka par vidējo valstī (49%) bija vien Alsungas novadā (59%), bet Skrundas – 47%, Kuldīgas – 42%.

Lai Ķoniņciems atdzīvotos

Ir kultūrvēsturiskais mantojums, ir vēlme darboties, nu ir arī gadu gaitā izpostītā ciema apbūves izpēte. Tagad laiks diskusijām un kopīgas idejas meklējumiem, lai Ķoniņciems Turlavas pagastā kļūtu par vietu, kurā iepazīt kuršu Ķoniņus.

Ainavu arhitekts Guntis Kalniņš par Ķoniņiem interesējies jau studiju gados. Tagad viņš izstrādājis vīziju, kā senais ciems varētu izskatīties nākotnē.

Ķoniņciema centrā varētu atrasties:

IZPĒTE IR

Vēsturnieks Agris Dzenis un ainavu arhitekts Guntis Kalniņš pēc Kuldīgas novada domes pasūtījuma izstrādājuši Ķoniņciema ainavas telpiski arhitektoniskās izpētes, analīzes un revitalizācijas koncepciju. Ķoniņu pēctečiem, turlavniekiem un citiem tā likta priekšā Kuldīgas Mākslas namā. Balstoties mūsdienu metodēs kultūrainavas un kultūras mantojuma aizsardzībā, šajā darbā paveikta kompleksa Ķoniņciema izpēte: izzināti rakstiskie avoti, fiksēta un novērtēta ciema ļaužu ietekme uz ainavu, pētīta dažādu notikumu saikne ar laika pēdām ainavā.

Rezultāts un iespējamie darbības scenāriji ir būtiski Ķoniņu brīvciešu saglabāšanā un attīstībā, pārliecināts G.Kalniņš: „Vairākās skicēs attēlota Ķoniņciema ainavas perspektīva *Vidusmauļu* un *Kalna Ķīkāju* īpašumos. Darba grupā tika iesaistīti bijušie un tagadējie Ķoniņciemnieki, Turlavas pagasta pārvaldes darbinieki, Kuldīgas novada kultūras un kultūras mantojuma speciālisti, biedrības *Dižavots* pārstāvji.”

KUR CIEMA SERDE

Pēc apjomīgā pētījuma prezentācijas sākās diskusijas. G.Kalniņš skaidroja, ka pēc raksturīgākā elementa – svēt-birzs – varētu apgalvot: Ķoniņciems ir pārējo brīvciešu pirmsākums, bet pati ciema serde bijusi ap *Kalna Ķīkājiem*, kuru saimnieks savulaik ieguvis Peniķa uzvārdu, atvasinātu no vācu valodas *karoga nesēja*. Viņaprāt, šī mājvieta piemērota, lai tur atjaunotu Peniķu stabu, kas simbolizētu Ķoniņu senču piemiņu.

Atāлмаuļu saimniece Inita Peniķe iebilda, ka vēsturiski Peniķu stabs bijis pie mājas, kurā mīt vecākais dzīvais dzimtas pārstāvis. Šobrīd tas ir *Atāлмаuļu* un vecākais pārstāvis – viņas vīrs Juris. Tādēļ arī bez koncepcijām pašu pasūtīts stabs jau Latvijas simtgadē būšot pie viņu mājām. „Mūsu dzimta, izņemot izsūtījuma gadus, no Ķoniņciema nav izbraukusi un arī tagad tajā dzīvo. Neesam pret idejām, bet skafisimies, lai viss notiek vēsturiski patiesi un Ķoniņciema garā,” viņa uzsvēra, iebilstot arī pret to, ka ciema pirmsākums ir tieši pie

Kalna Ķīkājiem. Viņaprāt, tas drīzāk attiecināms uz *Lejas Ķīkājiem*, bet patiesības vārdā pētījumā būtu jālieto vienkārši nosaukums *Ķīkāļi*. Sarunas dalībnieki rosināja arī pagaidīt arheoloģisko izpēti, pirms par Ķoniņiem izteikt jebkādas pieņēmumus.

JĀPASNIEDZ INTERESANTI

Maras muižas saimniece Ilga Prānča-Hartingere atzinās, ka Turlavā ir ienācēja, tomēr uzskata to par nozīmīgu vietu, kas var būt tūristiem interesanta. Viņa rosināja izveidot ciema maketu – Ķoniņciemu pagājušā gadsimta 30. gados. G.Kalniņš uzskata, ka ar tehnoloģijām tādu var radīt arī virtuāli, pievienojot spēli vai citas darbības.

G.Kalniņš vizualizācijā *Dižgaiļu* klēti, ko apņēmusies restaurēt biedrība *Dižavots*, ir ielicis *Kalna Ķīkāju* vairs neatjaunojamās klēts vietā, tās priekšā skatuvi, skatītāju sēdvietas un piemiņas vietu senčiem. I.Peniķe piebilda, ka saprot: tā ir tikai mākslinieciska vīzija, bet īsti mierā viņa nav. Arī I.Prančai-Hartingerei nepatīka, ka atklātā vietā zūd Ķoniņciemam raksturīgās apbūves gars. Par ciema gara saglabāšanu iestājās arī Turlavas pārvaldnieks Mārcis Brantevics. Viņaprāt, lai to uzturētu, ciemā jābūt darbībai. Senču vides pētnieks Ingus Freibergs atbalstīja ideju – atjaunot pirtiņu, tajā varētu kopt latviskās dzīvesziņas tradīcijas. I.Peniķe labprāt vadītu plenērus studentiem, uzņemtu cilvēkus no akadēmiskās vides.

AR ENTUZIASMU NEPIETIKS

Padurnieks Dzintars Leja, kura dzīslās rit Ķoniņu asinis, piebilda: „Labi, atjaunosim ēkas, bet kurš tajās iepūtīs dzīvību? Ja ir stelles, tajās jāauž, ja ir kalve – jākaļ. Kurš to ikdienā darīs? Nav nozīmes izlikt bildītes, rādīt, kurš nomiris, kas sabrucis.”

I.Freibergs papildināja: tas, ko paveicis *Dižavots*, darīts uz entuziasma pamatiem, bet vajadzīgi lieli resursi, jāraksta projekti. G.Kalniņš gan teica, ka vispirms jāizzina auditorija, jo ierīkot kalvi kalšanas pēc nav nozīmes: „Ar milzu ieguldījumiem nevajadzētu aizrauties. Sākumā – ar pieticīgām iespējām sakārtot to, kas palicis.”

Nezināma autora fotogrāfija. Ķoniņciems.

J.Krēslīšs. Stabs ar Peniķu vapeni Ķoniņu ciemā. 1895. g.

Peniķu stabs izsenis atradies pie mājas, kurā mīt tā brīža vecākais dzimtas vīrietis.

Ar suitiem izdevās

Dace Reinkopa, Kuldīgas novada domes kultūras nodaļas vadītāja:

– Lai Ķoniņciemā kaut ko plānotu, vispirms bija vajadzīga vēsturiskās apbūves izpēte. Vīzija ir, iesniegts projekts *Vidusmauļu* ēkas rekonstrukcijai un Ķoniņu centra izveidei tajā. Rita un Kristaps Tontegodes pašvaldībai ilgtermiņa nomā nodevuši ap 2 ha *Vidusmauļu* un *Kalna Ķīkāju* zemes. Visādi cenšamies atrast finansējumu, lai veidotu publisku vietu, kur iepazīt Ķoniņu mantojumu. Ir doma tur likt *Dižgaiļu* klēti, kas nākusi no Ķoniņciema. Bija jāsaprot, kur visam piemērotākā vieta. Vēl būs lielas diskusijas, bet labi, ka sarunas sāktas. Svarīgi, lai kopiena grib kaut ko darīt. Pašvaldība var iedrošināt, bet vēlmei jānāk no pašiem. Tas ir tāpat kā ar suitiem: pirms daudziem gadiem viņus no malas iedrošinājām, pārliecinājām, ka vajag kaut ko darīt. Pagāja laiks, un viss notiek.

Ķoniņciems

- Viens no septiņiem brīvciešiem Kuldīgas novadā, kas daļēji saglabāties un kurā vēl dzīvo un savos īpašumos saimnieko divas seno kuršu Ķoniņu dzimtas: Peniķi un Tontegodes.
- Jau 19. gs. un 20. gs. mijā aizsākās etnogrāfisko vērtību izziņāšana. Vairākās ekspedīcijas pierakstītas ziņas par cilvēkiem un stāsti, muzejiem nodoti etnogrāfiskie priekšmeti, fotogrāfijās fiksēti ļaudis, sadzīve un ēkas.
- Attīstības kulmināciju ciems sasniegta 20. gs. 30. gados, kad tajā bija 12 saimniecības, kopā 75 ēkas.
- Latvijas okupācija, karš un padomju gadi dramatiski ietekmējuši Ķoniņu pēcteču likteni un radikāli mainījuši ciema ainavu.
- Ritas Tontegodes un mūžībā aizgājušā vīra Kristapa *Vidusmauļu* un *Kalna Ķīkāju* īpašumi tagad iznomāti novada domei, lai rīkotu pasākumus kuršu Ķoniņu brīvciešu kultūrtelpas saglabāšanai un attīstībai.

Inguna Spulniece, Aivara Vētrāja foto
Vizualizācija un foto no Gunta Kalniņa koncepcijas

5.00	LTV – 60. Zelta arhivs. Dzied Ž.Siksna.	1	5.00	LTV – 60. Zelta arhivs.*	7	5.00	Vajātājs. ASV seriāls.	3	6.00	Pieci novadi Latvijā. Ziņu Top 5.*	24 RĪGA	5.00	TV6 nakts mūzika.	6
5.30	Es – savai zemei.*		5.30	700 pasaules brīnumi. Ziemeļindija.*		5.50	Draugi un mīļākie 2. Seriāls.		6.30	Ziņu Top 5.*		7.40	Stulbie stulbeņi 16.	
6.02	Es mīlu ēdienu!*		6.03	1000 jūdzes Mjanmā. Projekts „Nākotne”.		6.55	Zigs un Šarko. Francijas animācijas seriāls.		7.00	Dienas personība.*		8.25	Zorna dēls. ASV seriāls.	
6.30	Rīta panorāma.		6.30	LTV – 60. Zelta arhivs.*		7.15	Kungfu panda 2. ASV animācijas seriāls.		7.30	Pieci novadi Latvijā.		10.10	Fizruks. Krievijas seriāls.	
8.35	Mīlas viesulis 12. Vācijas seriāls.		7.00	Latvijas Televīzijas mūsdienu dziesmu izpildītāju konkurss Balss pavēlnieks.*		7.40	Simpsoni 25. Animācijas seriāls.		8.00	Ziņu Top 5.*		12.35	Makgaivers 2. ASV seriāls.	
9.35	Pamosties līdzās. Meksikas seriāls.		7.30	Kopā ar savvaļu. Lēna, mana mūža mīlestība. Seriāls.		8.05	Kā es satiku jūsu māti 7. Seriāls.		8.30	Vēlais ar Streipu.*		13.35	Elementāri, Watson! 4. ASV detektīvsēriāls.	
10.35	Televeikala skatlogs.		9.05	Muhtars atgriežas 2. Seriāls.		9.00	Mans draugs Fins. Kanādas komēdija.		9.00	Mosties ar levu!		15.25	Interni. Krievijas seriāls.	
10.50	Nāc līdzās Ziemassvētkos! Labdarības koncerts.*		10.10	LTV – 60. Zelta arhivs.*		11.05	Pasaules smieklīgāko videokuriozu Top 10.		9.30	Dienas personība.		16.55	Simpsoni. Animācijas seriāls.	
13.00	Televeikala skatlogs.		11.00	Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā.*		11.40	Televeikala skatlogs.		10.00	Ziņu Top 5.*		17.50	Makgaivers 2. ASV seriāls.	
13.15	Vides fakti.*		12.00	Automoto raidījums nr. 2.*		11.55	Draugi un mīļākie 2. Seriāls.		10.30	Mosties ar levu!		18.50	Šaurā zilā stripiņa. Lielbritānijas komēdijseriāls.	
13.50	Mia un es. Animācijas seriāls.		13.30	Skats rītdienā.*		12.55	Kā es satiku jūsu māti 8. ASV komēdija.		11.00	Kur tas suns aprakts?*		20.00	Simpsoni. Animācijas seriāls.	
14.20	Kas te? Es te!*		14.00	Nedēļas apskats.*		13.50	Zvaigžņu kari: dumpinieki. Animācijas seriāls.		12.00	La dolce vita ar Roberto.		21.00	Noliktavu kari. ASV realitātes šovs.	
14.50	Televeikala skatlogs.		14.30	Aktuālā reportāža.		14.15	Kungfu panda 2. ASV animācijas seriāls.		13.00	Rampas ugunis.*		22.00	Slepenā mītne. ASV mistikas drāma.	
15.05	Lēna, mana mūža mīlestība. Seriāls.		15.30	Eiropa fokusā.		14.40	Simpsoni 25. Animācijas seriāls.		14.00	Vēlais ar Streipu.*		0.05	Amerikāņu šausmu stāsts 4. ASV seriāls.	
16.00	Pamosties līdzās. Meksikas seriāls.		16.00	Dzēguzē. Seriāls.		15.40	Otrā iespēja. ASV seriāls.		14.30	Ceļojums pagātnē 5.*		2.30	TV6 nakts mūzika.	
17.00	Mīlas viesulis 12. Vācijas seriāls.		17.00	Dzīve šodien. (krievu val.).		16.30	Viesnīca „Eleon”. Krievijas un Ukrainas seriāls.		15.00	Pusdienu ar levu!		5.00	Karamba! Humora raidījums.	LNT
18.00	Dienas ziņas.		18.05	Muhtars atgriežas 2. Seriāls.		17.05	Īpašo uzdevumu vienība „Hawaii 5-0” 2. Seriāls.		15.30	Kas te tik laikmetīgs?		5.25	Ticīgo uzvaras balss.	
18.29	Kultūras ziņas.		19.00	Šovakar. Ziņas (krievu val.).		18.00	Būve. Komēdijseriāls.		16.00	Dienas personība.		5.55	Bernards 2. Animācijas seriāls.	
18.44	Sporta ziņas.		19.25	Sporta ziņas (krievu val.).		19.00	TV3 ziņas.		14.00	Ceļojums pagātnē 5.*		6.00	900 sekundes.	
18.53	Laika ziņas.		19.29	Laika ziņas (krievu val.).		19.35	Bez tabu.		18.30	La dolce vita ar Roberto.		8.15	Apsolītā. Indijas seriāls.	
18.56	Ceturta studija.		19.35	Bez bailīgie. Gadsimta izaicinājums 3. Dokumentāls seriāls.		20.20	Viesnīca „Eleon”. Krievijas un Ukrainas seriāls.		19.30	Rampas ugunis.		9.10	Centrālā slimnīca. Ukrainas seriāls.	
19.27	Laika ziņas.		20.05	Kalnu ārstniecisko augu noslēpums. Dokumentālu filmu cikls.		21.00	Ekstrasensu cīņas 17. Realitātes šovs.		20.30	Ziņu Top 5.		10.15	Televīzijas veikals.	
19.30	Rīgas Centrāltirgus. Dokumentāla filma.		21.00	Dzēguzē. Slovērijas seriāls.		22.05	Iemāci sievai stūrēt! Krievijas realitātes šovs.		17.00	Preses klubs.		10.30	Sirds aicinājums. ASV seriāls.	
20.30	Panorāma.		22.00	Osokini. Trīsdesmit pirkstu mūzikas enerģija. LTV dokumentāla filma.		23.10	Karaliskie grēki. ASV seriāls.		18.30	La dolce vita ar Roberto.		11.25	Vēl viena vislabākā eksotiskā viesnīca „Kliņģerīte”. ASV komiska drāma.	
20.59	Sporta ziņas.		23.00	Āzija no putna lidojuma. Dokum. daudzseriju filma.		0.15	Simpsoni 25. Animācijas seriāls.		19.30	Rampas ugunis.		13.45	Televīzijas veikals.	
21.08	Laika ziņas.		23.50	Kopā ar savvaļu. Dokumentāls seriāls.		1.30	Otrā iespēja. ASV seriāls.		20.30	Ziņu Top 5.		14.00	LNT dienas ziņas.	
21.13	Latvijas Loto izlozes.		0.25	Ar mugursomām pa Latīņameriku. Dokumentāls seriāls.		2.20	UgunsGrēks. Seriāls.		21.00	Latvijas labums.		14.20	Karamba! Humora raidījums.	
21.20	Grupas Iļģi 35. jubilejas lielkoncerts Spēlēju. Dancoju. Dejoju.		0.55	Bez bailīgie. Gadsimta izaicinājums 3. Dokumentāls seriāls.		3.50	TV3 ziņas.		22.00	Vēlais ar Streipu.*		14.35	Miljonāru sava dēja 6. ASV realitātes šovs.	
23.30	Nakts ziņas.		1.25	Eiropa fokusā.		4.20	Bez tabu.		1.00	Ziņu Top 5.*		15.35	Mūsu Čārlis 8. Vācijas seriāls.	
23.39	Sporta ziņas.								1.30	Vēlais ar Streipu.*		16.35	Mīlestības vīns. Meksikas seriāls.	
23.41	Laika ziņas.								2.00	Latvijas labums.*		17.35	Mani virtuves noslēpumi 7. Kulinārijas šovs.	
23.45	Debesu vārdā. Vācijas daudzseriju drāma.								3.00	La dolce vita ar Roberto.*		17.50	Ziņas sešos.	
0.40	Putina atriebība. Dokumentāla filma.								4.00	Dienas personība.*		18.00	Mani virtuves noslēpumi 7. Turpinājums.	
									4.30	Preses klubs.*		18.55	Uz mūžu. Turcijas seriāls.	
												20.00	LNT ziņas.	
												20.40	Degpunktā.	
												21.10	Zebra.	
												21.25	Doktors Mārtins 3. Lielbritānijas seriāls.	
												22.30	Cikstonis. ASV un Francijas sporta drāma.	
												0.30	Asins nauda. Austrālijas spraiga sižeta trilleris.	
												2.15	Bītīt' matos. Seriāls.	
												2.45	Degpunktā.	
												3.10	900 sekundes.	

RADIO PROGRAMMA

CETURTDIENA, 28. DECEMBRIS

6.00 Labrīt! 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Ziņas, laika ziņas. 9.07 Kā labāk dzīvot. 10.07 Zināmais nezināmajā. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.30 Krustpunktā. 12.30 Istenības izteiksme 15 minūtēs. 14.05 Ģimenes studija. 15.06 Talantu galerija. 15.36 Radio mazā lasītava. 16.05 Pēcpusdienu. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.30 Istenības izteiksme 15 minūtēs. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.06 Monopola viesis. 20.05 Kā labāk dzīvot. Atk. 20.45 Labu nakti! 21.05 Krustpunktā. Atk. 22.05 Ielūdzu radioteātris. I.Ābele. Romāna Klūgu mūks radiolasijums. 18. daļa. 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.30 Istenības izteiksme 15 minūtēs. 24.00 Nakts programma.

PIEKTDIENA, 29. DECEMBRIS

6.00 Labrīt! 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Ziņas, laika ziņas. 9.07 Kā labāk dzīvot. 10.07 Zināmais nezināmajā. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.30 Krustpunktā. 12.30 Istenības izteiksme 15 minūtēs. 12.45 Brīvais mikrofonis. 14.05 Ģimenes studija. 15.06 XXI gadsimta latvietis. Atk. 15.36 Dienas vidū. 16.05 Pēcpusdienu. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.30 Istenības izteiksme 15 minūtēs. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.06 Monopola viesis. 20.05 Kā labāk dzīvot. Atk. 20.45 Labu nakti! 21.05 Krustpunktā. Atk. 22.05 Ielūdzu radioteātris. I.Ābele. Romāna Klūgu mūks radiolasijums. 19. daļa (nobeigums). 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.30 Istenības izteiksme 15 minūtēs. 24.00 Nakts programma.

SESTDIENA, 30. DECEMBRIS

6.02 Latvijas stāsti Latvijas simtgadei. 7.00 Labrīt! 9.00, 9.30, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Ziņas, laika ziņas. 10.05 Burtu burvis. 10.26 Greizie rati. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.16 Dzīves ritmi mūzikā. 13.06 Piespēle. 14.05 Zaļais vilnis. 14.36 Dienas vidū. Balle ar orķestri. 15.05 Augstāk par zemi. 15.36 Cienījamie lasītāji. Etdies par literatūru. 16.05 Latvijas stāsti Latvijas simtgadei. 17.05 Ielūdzu radioteātris. Projekts Re! Starts! Latviešu teātrim 150! 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.15 Kolnasāta. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.05 Monopola viesis. Atk. 20.05 Zināmais nezināmajā. Atk. 20.45 Labu nakti! 21.05 Džeza klubs. 22.05 Ielūdzu radioteātris. Sveicam aktrisi Indru Briki jubilejā! A.Redovičs. Dialogs Grēta un Moje. Piedalās I.Briķe un Ģ.Jakovļevs, diktore S.Glāzupa. Režisors H.Gerhards. 2000. gada ieraksts. 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.15 Dzīves ritmi mūzikā. 24.00 Nakts programma.

SVĒTDIENA, 31. DECEMBRIS

6.02 Zaļais vilnis. Atk. 7.00 Labrīt! 9.00, 9.30, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 Ziņas, laika ziņas. 9.05 Svētrīts. 9.30 Latvijas pārles. 10.05 Fakti mednieki. 10.35 Radioteātris bērniem. Trīspadsmitais sniedzziņš. U.Ausekļa dzeju lasa A.Uzulēna, A.Skrastiņš un Ē.Eglītis. Komponists Ē.Eglītis. Režisore I.Cērmāne. Skaņu režisors A.Ploks. 2005. gada ieraksts. 10.56 Mūzika. 11.06 Dzimtas saknes. 12.00 Pusdienu. 12.15 Dzīves ritmi mūzikā. 13.05 XXI gadsimta latvietis. 14.05 Gada notikumi Latvijā un pasaulē. 15.05 Šsdienas acīm. 15.36 Dienas vidū. 16.05 Talantu galerija. 16.35 Laika rata rīti. 17.05 Ielūdzu radioteātris. Projekts Re! Starts! Latviešu teātrim 150! Vārda un mūzikas sintēze teātri. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.15 Piespēle. Atk. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.05 Monopola viesis. Atk. 20.05 Gada notikumi Latvijā un pasaulē. Atk. 21.05 Augstāk par zemi. Atk. 22.05 Dzīves ritmi mūzikā. 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.15 Mūzika.

PIRMDIENA, 1. JANVĀRIS

7.00 Labrīt! 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Ziņas, laika ziņas. 10.07 Zināmais nezināmajā. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.15 Dzīves ritmi mūzikā. 13.05 Gada notikumi Latvijā un pasaulē. 14.05 Ģimenes studija. 15.06 Latvijas dienasgrāmata. 15.36 Dienas vidū. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.15 Augstāk par zemi. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.06 Monopola viesis. 20.05 Kā labāk dzīvot. 20.45 Labu nakti! 21.05 Latvijas stāsti Latvijas simtgadei. Atk. 22.05 Šnorbēniņi. Atk. 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.15 Dzīves ritmi mūzikā. 24.00 Nakts programma.

OTRDIENA, 2. JANVĀRIS

7.00 Labrīt! 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Ziņas, laika ziņas. 9.07 Kā labāk dzīvot. 10.07 Zināmais nezināmajā. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.30 Krustpunktā. 12.30 Istenības izteiksme 15 minūtēs. 12.45 Brīvais mikrofonis. 14.05 Ģimenes studija. 15.06 Latvijas stāsti Latvijas simtgadei. Atk. 15.36 Latvijas pārles. Atk. 16.05 Pēcpusdienu. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.30 Istenības izteiksme 15 minūtēs. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.06 Monopola viesis. 20.05 Kā labāk dzīvot. Atk. 20.45 Labu nakti! 21.05 Krustpunktā. Atk. 22.05 Ielūdzu radioteātris. F.Sagānas vienģelciens Skabarga. Režisors O.Šalkonis. Lomās: E.Radziņa, G.Jakovļevs, U.Dumpis. 1972. g. ieraksts. 23.03 Dienas notikumu apskats. 24.00 Nakts programma.

TREŠDIENA, 3. JANVĀRIS

6.00 Labrīt! 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Ziņas, laika ziņas. 9.07 Kā labāk dzīvot. 10.07 Zināmais nezināmajā. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.30 Krustpunktā. 12.30 Istenības izteiksme 15 minūtēs. 12.45 Brīvais mikrofonis. 14.05 Ģimenes studija. 15.06 Šīs dienas acīm. Atk. 15.36 Cienījamie lasītāji. Etdies par literatūru. 16.05 Pēcpusdienu. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.30 Istenības izteiksme 15 minūtēs. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.06 Monopola viesis. 20.05 Kā labāk dzīvot. Atk. 20.45 Labu nakti! 21.05 Krustpunktā. Atk. 22.05 Ielūdzu radioteātris. M.Ziverta luga Kurpurū. Režisors A.Migla. 1990. g. ieraksts. 1. daļa. 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.30 Istenības izteiksme 15 minūtēs. 24.00 Nakts programma.

TV SKRUNDA PROGRAMMA KANĀLĀ RE:TV

Ceturtdiena, 28. decembris

19.00 Sveicināti Viduskurzemē!
(Atk. 29. decembrī 2.00, 10.00.)

Otrdiena, 2. janvāris

19.00 Kuldīgas novada vēstis. (Atk. 3. janvārī 2.00, 10.00.)

Trešdiena, 3. janvāris

19.30 Kuldīgas novada
2017. gada notikumu
apskats. (Atk. 4. janvārī
2.30, 10.30.)

Kurzemnieka redakcijā gluži tāpat kā citos kolektīvos darbiniekiem patīk savstarpēji palielīties ar kulināriem eksperimentiem. Dažreiz tie tiek atnesti kolēģiem nogaršošanai. Tādēļ nolēmām savās receptēs un pieredzē padalīties ar lasītājiem.

MAIJAS JANKOVSKAS pieredze

Gadumijas biezpiena kūka

Kūkas laikam bija viena no pirmajām lietām, ko mamma man iemācīja gatavot. Sākumā cepu biskvīta tortes, bet vienā brīdī tās apnika, tāpēc sāku eksperimentēt citos žanros: siera, šokolādes, ķirbja kūkas, bezē.

Savu biezpiena kūkas recepti izveidoju kā latviskāku atbildi siera kūkām – maskarpones vai rikotas sieru, no kura tās parasti gatavo, es aizvietoju ar mūsu pašu biezpienu, taču paturēju tām raksturīgo pamatni no cepumu drupačām. Biezpiens, saldaiss krējums, cepumi – tas manas kūkas izejas punkts. Tālāk var veidot neskaitāmas variācijas, liekot klāt svaigas vai saldētas ogas, dažādus ievārijumus, citrona sulu, dažādas garšvielas – ko nu kurā brīdī vairāk kārojas.

Sastāvdaļas:

200 g cepumu (tā kā tikko bija Ziemassvētki, parasto cepumu vietā izvēlējos piparkūkas), 4 ēd.k. cukura, 4 ēd.k. mīksta sviesta, 400 g biezpiena, 400 ml saldā krējuma, 15 g želatīna, 500 ml maltu brūkleņu ar cukuru vai arī ievārijuma, dažas piparkūkas dekorēšanai.

PAGATAVOŠANA

1 Samaļ vai blendē cepumus, sajauc ar sviestu un pusi cukura, liek cepamajā formā (24 cm diametrā) un 5–10 minūtes tur uzkaršētā cepeškrāsnī.

2 Uzbriedina želatīnu.

3 Biezpienu sablendē ar brūkleņiem, līdz izveidojusies viendabīga krēmveida masa.

4 Saldo krējumu saputo ar atlikušo cukuru.

5 Ūdenspeldē izkausē želatīnu un ieauc biezpienā. Pēc tam iecilā putukrējumu.

6 Lej kūkas formā, dekorē ar piparkūkām un liek ledusskapī, lai veidojas želeja.

AIGAS BLUMBERGAS pieredze

Šokolādes trifeles – našķis kā dāvana

Ziemassvētki jau pavadīti, tomēr tuvojas nākamie svētki – gadumija, tāpēc gribēju parādīt, kā pagatavot šokolādes trifeles.

Tās var skaisti iesaiņot un ar tām iepriecināt savus mīļos – mēs jau zinām, ka pašu gatavotās dāvaniņas ir tās mīļākās, šoreiz arī gardākās.

Vajadzēs: 200 g rūgtās šokolādes (70% kakao), 40 g sviesta, 2 ēdamkarotes ruma, kakao pulveri, krāsainās cukura skaidiņas.

1 Šokolādi (šoreiz izvēlējos tumšo, nevis rūgtu) salauž nelielos gabaliņos. Liek katliņā, pievieno sviestu, visu kausē ūdens peldē vai uz nelielas uguns. Maisījumam pievieno rumu, uzkaršē. Šokolādes-ruma masu atdzesē, katliņu pārklāj ar pārtikas plēvi un liek ledusskapī uz 15–20 minūtēm.

2 Kad maisījums atdzisis, no tā veido bumbiņas.

3 Pēc tam apviļā kakao pulverī.

4 Vēlreiz liek ledusskapī, šoreiz ne ilgāk kā desmit minūtes, citādi tās kļūst par cietu un nevar izdekorēt.

5 Šokolādes bumbiņas izņem no ledusskapja un apviļā krāsainajās cukura skaidiņās. Var arī izmantot kokosriekstu, mandeļu skaidiņas, sēkliņas, samaltus riekstus vai vēlreiz apviļāt kakao pulverī.

Agrāk partizāna vārdā, tagad kā senāk

Mājsaimniecēm daudz darāmā

Astrīda un Dailis Beņislavski Planīcas ielā 9 dzīvo kopš 2010. gada. Nekur tālu neesot pārcēlušies – no daudzdzīvokļu mājas ielas pretējā pusē.

Astrīda atceras: no paziņas uzzinājuši, ka profesora Narimanta Salenieka meitas Lailas ģimene pārceļas pāris māju tālāk – uz vecmāmiņas īpašumu. „Atnācām, parunājām, noīrējām. Tagad arī Salenieks no Rīgas šurp pārcēlies, dzīvo sētas namiņā. Satiekam ļoti labi. Dienā esmu pa mājām, ienesu arī viņam malku, uztaisu pusdienas, parūpējos par kaķeni Vāveri un suni Lāci. Nedaudz izplatu Krievijas kosmētikas kompānijas *Faberlic*

produkciju – draugiem, paziņām. Esmu diezgan kautrīga, nepatīk uzbāzties, bet ar kosmētiku ņemos jau kopš 2008. gada.”

Astrīda dzimusi Bārtā, par zivkopi ihtiologi izmācījusies Kazdangā, strādājusi Pelču zivaudzētavā, tad atnākusi uz Kuldīgu, kur satikusi Daili. Strādājusi remonta un celtniecības pārvaldes kadru daļā: „Nāca 90. gadi, viss beidzās. Vienu brīdi darbu dabūt nevarēju. Pirms tam no šūšanas neko nezināju, bet iestājos firmā *Top Print*. Tur biju ilgi, bet sākās veselības problēmas, gadi jau bija, neviens negribēja darbā ņemt. Dažās vietās pameklēju, atmetu ar roku: nav ko sevi

Kaķene Vāvere atnākusi pirms sešiem gadiem, kad oktobra beigās jau bijis sniegs. „Vakarā kopā ar suni Lāci atskrēja mazs kamoliņš, sauja paņemams – bailīgs un izbadējies. Klāt nenāca, bet pa nakti ienāca priekšnamā. Istabā tikai pēc trim dienām varēju ienest. Visu laiku viņa ir pateicīga – mīluma iemiesojums. Mums bijuši trīs kaķi, visi atnākuši paši,” stāsta Astrīda.

pazemot – dzīvošu pa mājām. Mājsaimniecībā darba daudz, ja tik nepārņem slinkums un nesa-

gribas pārcelt uz nākamo dienu,” smejas Astrīda.

Dailis strādā *Agrotehnikā*, abi

varot dzīvot normāli, bet par uzkrājumiem pensijai pat domāt negriboties.

„Te dzīve ļoti laba: pagalms, dārzs, tuvu centrs, veikali arī, nav pārāk skaļi,” Planīcas ielu slavē Astrīda Beņislavska.

Augstskolu var beigt arī 60 gados

Uz Lilijas Baukšes sētas ir uzraksts: „Divi nikni suņi.” Kaiņi mierina, ka tik traki neesot, bet saimniece smaida: „Kad ar Jāni (bijušo sporta skolas direktoru Jāni Baukši – aut.) dzīvojam divatā, teicām, lai garāmģeji domā, ko grib.”

SVEŠIEM PATĪK, PATI PIERADUSI

Lilija vīra vecāku celtajā mājā ienākusi 1970. gada 30. novembrī: „Ienācu kā topošā vedekla, apprecējāmie vēlāk. Māja ir zemā vietā, gruntsgabals drenēts. Tad gotiņu apkārtnē jau bija maz, bet pretējā ielas puse nebija apbūvēta. Ielas segums bija kā lauku ceļš, bet vieta diezgan mierīga. Pirmajos gados vēl brauca bānītis. Pasažieru vilciens vairs ne, bet preču vilciens veda kokus. Vīramāte pie dzelzceļa strādāja. Abās pusēs Planīcas ielai bija barjera: kad vilciens nāca, tās vajadzēja ar rokas vinču pacelt; kad aizbrauca – nolaiest. Stūrī pie dzelzceļa bija sarga būdiņa, viņa pat naktīs dežurēja.

Mājai bija viens stāvs, bēniņus izbūvēja Jānis, mans tēvs un Jāņa draugs Pētersons Krišs no Putnudārza. Kad kāds svešs uzkāpj mūsu bēniņos, saka, ka patīk, ka omulīgi, bet es jau esmu pieradusi. Kāpnēs

Lilija Baukše: „Ziemassvētkos būšu Katrīnas baznīcā, tur es dziedu ansambli. Meitas Ingas ģimene šogad neatbrauks, bet meitas Vinetas gan atnāks.”

ir stāvas un vītas, mēbeles pa tām uznest nevar. Cik nu istabās tās ir, visas pa logiem celtas iekšā. Skapji jumta slīpumā iebūvēti.”

Lilija atminas: kad dzīva bija Jāņa vecāku paaudze, Planīcas ielā ciešāk turējušies kopā, bijušas savas tradīcijas. Viņa pati gan mazāk iesaistījusies, bet, ja kādam vajadzējis palīdzēt, visi gājuši kopā.

Baukšu ģimenē izaugušas meitas Inga un Vineta, vecmāmiņu priecē četri mazbērni. „Vecākā meita Inga beidza augstskolu un pārcēlās uz Valmieru. Bet šeit arī Vinetas Evelīna ar kājiņām dipināja.”

MEŽI PIENĒM

Lilija deviņas dienas pēc vācu armijas kapitulācijas dzimusi Zlēku pagastā netālu no 1944. gada traģēdijas vietas. Tur noslepkavota arī viņas vecmāmiņa. „Apkārt bija lieli meži. Man tie vēl tagad ļoti patīk – esmu meža meita. Kad aizbraucu uz dzimto pusi sēnēs vai ogās, esmu kā mājās, kaut apkārtnē ļoti mainījies. Šķiet, ka meži mani pieņem.”

No Zlēkām ģimene pārcēlusies uz Ugāles dzimavām, Lilija devusies mācīties uz Jelgavu, kļuvusi par pārtikas rūpniecības tehnologi.

Strādājusi Rīgā, tur iepazinusies ar Jāni. „Mani vecāki sapazinās Kuldīgā, tāpēc var teikt, ka es apgāju riņķi un atgriezos. Tagad gan Jāņa, gan mani vecāki guļ Kalna kapos, bet Jānis – Meža. Tagad esam vienā mājā ar vīra māsu.”

SAPNIS PAR MEDICĪNU

„Vecākajam Ingas dēlam Jurģim jau 26 gadi, meitai Dinai – 21. Vinetas meitai Evelīnai ir 20, bet dēlam Francim – 14. Francis spēlē volejbolu tāpat kā savulaik viņa tēvs Indulis Laškova. Evelīna mācās Rīgas Stradiņa universitātē, gatavojas pirmajai sesijai. Būs kaut kas līdzīgs mammai – ārstēs bez zālēm.” Medicīnu Norvēģijā mācās arī Dina. Lilija spriež, ka mazmeitas netieši istenojušas viņas sapni: „Ļoti gribēju būt ķirurgē. Biju smalka auguma, un visi man teica: „Meitenīt, ko tu!” Bet mazmeitas medicīnai pievērsušās.

Abi ar vīru visu mūžu darbos bijām vairāk nekā astoņas stundas dienā. Meitām vecāki bija, skolai viss sagatavots, bet pašām nācās būt patstāvīgām. Tāpat podus gāza, bet par studijām visu pašas izdomāja – mums galva nebija jālauza.”

Ingas ģimene pagaidām dzīvo Norvēģijā: „Jurģis pelna pēdējam gadam Banku augstskolā Latvijā. Dina ir 2. kursā. Inga Valmierā

strādāja apdrošināšanas kompānijā, tur samazināja algas, aizbrauca uz Norvēģiju, bet man atveda kaķeni Doru. Tai ir kārtīgs raksturs: ja kas nepatīks, tad kausies.”

AR PIEREDZI UN LOĢIKU

Lilija nesēž, rokas klēpī salikus. „Esmu novada senioru padomē, darbojos pensionāru apvienībā *Rumbiņa*. Vienu augstskolu beidzu padomju laikā, bet par sociālo zinātņu maģistri ekonomikā Latvijas Universitātē kļuvi 60 gadu vecumā. Lai neviens nestāsta, ka tādā vecumā nevar mācīties! Pasniedzēji teica: „Ko nevarat iemācīties lasot, varat izdomāt ar loģiku un pieredzi.” Makroekonomikas pasniedzējs bija stingrs. Es gribēju kaut ko reizināt ar reizināmo mašīnīti. Viņš teica, ka tad palūgšot eksāmenā pienākt vēleiz, jo divus ciparus jebkurš var sareizināt prātā.”

Rumbiņā Lilija ir revidente, iepriekš šādā amatā nostrādāti 15 gadi, tikpat arodbiedrībā un arī sabiedriskajā ēdināšanā. Nupat *Rumbiņā* vajadzējis ieviest jaunus ugunsdrošības noteikumus, un Lilija mācību centrā *BUTS* kursos ieguvusi sertifikātu.

**Inguna Spuleniece
Aivara Vētrāja foto**

Lappuse tapusi sadarbībā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

SVARĪGĀKAIS – NEGAIDĪT, KAD PĀRIES

Par to, kā atpazīt pirmās insulta un infarkta pazīmes, seminārā *Mīli savu sirdi! Atpazīsti un rīkojies!* Kuldīgā stāstīja neirologs Kristaps Jurjāns un kardiologs Valters Stirna.

Insults nesāp

„Pretēji izplatītajam priekšstatam insults lielākoties nesāp un pacienti visbiežāk ir pie samaņas. Bet tāpēc palīdzība ne vienmēr tiek izsaukta laikus,” skaidro neirologs KRISTAPS JURJĀNS.

„Pacienti, kuri piedzīvojuši mikroinsultu, negrib saukt ātro palīdzību, jo cer, ka simptomi atkal pāries. Bet tie var nepāriet,” uzsver neirologs Kristaps Jurjāns.

Insults ir simptomi tam, ka pēkšņi un strauji attīstās smadzeņu bojājumi. Audi iet bojā no tā, ka netiek apasiņoti – vai nu tāpēc, ka asinsvads plīsis, vai to nosprostojis trombs. Biežākais iemesls ir trombs.

SKAR ARVIEN JAUNĀKUS

Insults tiek uzskatīts par vecu cilvēku slimību, taču pacienti kļūst aizvien jaunāki: „Mums nodaļā ir kāds 46 gadus vecs vīrietis, bet nesen no slimnīcas izrakstīju 25 gadus vecu. Vīriešus tas apdraud agrāk un vairāk nekā sievietes pirms menopauzes. Sievietēm risks strauji aug pēc menopauzes. Lielāks tas ir arī tiem, kuri infarktu vai insultu jau piedzīvojuši vai kuriem šīs slimības ir ģimenē.

Insults sākas pēkšņi – pirms tam sūdzību nav. Tipiska aina: vakarā pacientam ir sirdsklauves, viņš dodas gulēt, no rīta iet uz tualeti, bet ceļā nokrīt un nespēj piecelties. Naktī, kad spiedienu zemāks, veidojas trombs, bet no rīta, kad spiediens strauji kāpj, tas tiek izmests asinsritē un asinsvadu aizdambē.

Otrs insulta veids saistīts ar asinsvada plīsumu smadzenēs. Tam galvenais iemesls ir augsts asinsspiediens jeb arteriālā hipertensija. Mikroinsulta simptomi apmēram stundas laikā pāriet. Tas ir iemesls, kāpēc tie, kuri mikroinsultu piedzīvojuši, negrib saukt ātro palīdzību, jo cer, ka simptomi atkal pāries. Bet var nepāriet. Nekādā ziņā nedrīkst gaidīt, kamēr simptomi pāriet paši.

Lielākā daļa insulta pacientu slimnīcā nonāk par vēlu.

Ne vienmēr cilvēki zina, ka viņiem ir augsts asinsspiediens un holesterīna līmenis asinīs vai ir aritmija, un ne vienmēr pie ārsta laikus dodas. Cilvēkiem virs 50 veselības pārbaudes vajadzētu

INSULTS – smadzeņu audi iet bojā no tā, ka netiek apasiņoti: vai nu asinsvads plīsis, vai to nosprostojis trombs.

iziet regulāri – riska faktori jāapzinās un jākontrolē.”

SIMPTOMI

„Pirmais un svarīgākais ir pēkšņums. Saslimšanas sākumā simptomi ir visizteiktākie, pēc tam nedaudz mazinās. Tāpēc cilvēks bieži domā, ka pāries. Pacients var neapzināties, kas ar viņu notiek, tāpēc arī nesūdzas. Reizēm viņš nevar parunāt. Parasti vērojams vājums vienā ķermeņa pusē, sejas asimetrija. Var būt vienas puses notirpums, nepatīkamas sajūtas, nespēja parunāt, kustību un līdzsvara traucējumi. Var būt grūtības norīt, redzes dubultošanās vai apziņas traucējumi. Simptomi atkarīgi no tā, kāda smadzeņu daļa bojāta.

Galvassāpes rodas tikai tad, ja asins plūdums ir telpā ap smadzenēm. Tipiski tas ir vīriešiem, kuri strādā fizisku darbu un kuriem pēkšņi sākas asas galvassāpes. Pacienti to parasti raksturo: kā ar bomi dabūjis pa galvu. Tāpēc viņi noteikti jāizmeklē.”

PIRMĀ – ZELTA STUNDA

„Iespēja palīdzēt ir pirmajās trīs četrās stundās. Tad jāpaspēj cilvēku aizvest uz slimnīcu un izmeklēt. Ja trīs stundas esat viņu novērojuši un gaidījuši, ka kļūs labāk, tad esat zaudējuši laiku. Kavēties nedrīkst – ātrā palīdzība jāsauc nekavējoties! Ārstēt var tikai tajās slimnīcās, kurās atrodas insulta vienības. Latvijā tādas ir astoņas, Kurzemē – Liepājas un Ventspils slimnīca. Tajās var veikt izmeklējumus un sākt ārstēt pacientu. Vajadzīga datortomogrāfija un datortomogrāfijas angiogrāfija. Bez tā nevar pateikt iemeslu – trombs vai asinsizplūdums. Tiem vajadzīga pilnīgi atšķirīga ārstēšana.”

Infarkts – neveselīga dzīvesveida sekas

„Cilvēkiem zem 40 risks saslimt ar infarktu vai insultu ir niecīgs, bet pēc tam tas pieaug. Kā riska faktori parasti minēti seši vissvarīgākie, un mēs tos varam ietekmēt,” skaidro kardiologs VALTERS STIRNA.

„Arī infarkta gadījumā ļoti svarīgs ir laiks: jo ātrāk sniegta palīdzība, jo lielāka iespēja atveseļoties. Nedrīkst ciest sāpes un gaidīt, ka pāriet,” saka kardiologs Valters Stirna.

INFARKTS – stāvoklis, kad sirds pēkšņi nesaņem apasiņošanu, tātad skābekli.

„Infarkts ir stāvoklis, kad sirds pēkšņi nesaņem apasiņošanu, tātad skābekli. Visbiežāk tāpēc, ka asinsvadu aizsprostojusi holesterīna plāksne. Kad asinis netiek saņemtas, mirst sirds muskuļa šūnas. Tur izveidojas rēta, un veidojas sirds mazspēja. Ja infarkti atkārtojas, sirds aizvien sliktāk apgādā organismu ar asinīm. Cilvēki vairs nespēj darīt pat ikdienišķus darbus. Tās ir miokarda infarkta sekas.”

KĀ ATPAZĪT?

Galvenā pazīme ir sāpes krūtīs – pa vidu, nevis kreisajā pusē. Pacienti tās apraksta dažādi, bet kopīga ir pēkšņās, spēcīgas sāpes, kādas nekad nav justas: plēsošas, žņaudzošas, spiedošas. Daži pat saka – nevis sāp, bet žņaudz kā pitons. Retāk tās ir dedzinošas. Ja sirdī mēdz iedurties, visdrīzāk tā nav sirds.

Parasti ir vai nu sāpes krūtīs pa vidu, vai tās izstaro pa visu krūšu kurvi. Ļoti tipiski: sāpes izstarojas uz apakšzokli un kreiso plecu un roku, var arī uz abām rokām un muguru.

Tās ir ļoti nopietnas pazīmes.

Nākamie simptomi var būt vai nebūt – svīšana, bāla āda, auksti sviedri. Sirdsklauves un pārsitieni arī var gadīties. Vājums lielā infarktā parasti ir. Bet reizēm cilvēki infarktu pārcieš uz kājām – pasēž brītiņu un strādā tālāk. Slikta dūša un vemšana var būt un var nebūt. Klasiskajam infarktā ir baiļu izjūta, trauksme, nervozitāte un panika.

KĀ RĪKOTIES?

„Ja kādam līdzās – radniekam, kolēģim vai citam – ir šādi simptomi, pirmais ir cilvēku nolikt miera stāvoklī: apsēdināt, noguldīt. Visrupjākā kļūda ir ļaut staigāt! Pēc tam jāzvana ātrajai pa-

līdzībai, noteikti jāsauc par sāpēm krūtīs. Nekādā ziņā nedrīkst atstāt vienu, jo arī miera stāvoklī var zaudēt samaņu un var apstāties elpošana. Ja cilvēks neelpo, jāsauc atdzīvināt – tas ir vienīgais veids, kā glābt. Ir apmēram piecas minūtes, lai glābtu dzīvību.

Visbēdīgākais, ka apmēram pusei pirmā sirds un asinsvadu slimību pazīme ir pēkšņa nāve. Cilvēks iet pa ielu, plauž zāli vai naktī gul, pēkšņi ir sāpes krūtīs, un viņš to reizēm pat nepaspēj pateikt.”

KĀ IZVAIRĪTIES?

„Dzīvnieku tauki ir kaitīgi. Visaugstākais holesterīna līmenis asinīs parasti ir vecmāmiņām, kurām garšo biezpiens un krējums. Treknas zivis ir ieteicamas. Olīveļļu vienīgo var lietot uzturā. Dārzeni un augļi – 400 gramu dienā. Zivis, dārzeni un olīveļļa ir pamats Vidusjūras diētai,

kas tiek uzskatīta par ieteicamāko sirds un asinsvadu veselībai. Vēl var ieteikt riekstus un sēklas, kaut arī tajos ir daudz tauku, un pilngraudu produktus. Kafija nešaubīgi ir laba. Es sirds slimniekiem ļāvu lietot divas tasītes dienā. Sāls ir galvenais augsta asinsspiediena iemesls: dienā drīkst apēst piecus gramus, bet fizioloģiski nepieciešamā deva ir trīs grami. Tā jāizstāj ar garšvielām.

Fiziskās aktivitātes: 30–60 minūtes dienā ar mērenu intensitāti vai divarpus stundas augstas intensitātes slodzes nedēļā.

Kā ar alkoholu? No 40 gadu vecuma var lietot 30–40 ml stiprā alkohola vīriešiem un 20–30 ml sievietēm. Ja lieto nedaudz katru dienu, cilvēks dzīvo ilgāk par tiem, kuri to nedara. Bet ne vairāk par minēto normu.”

SIRDS UN ASINSVADU SLIMĪBU RISKĀ FAKTORI /Pēc nozīmīguma/

- 2/3 riska veido divi faktori:
 - paaugstināts asinsspiediens. Robeža ir 140/90 (jaunim cilvēkiem parasti tas nav tik augsts). Biežs iemesls – par daudz sāls uzturā;
 - smēķēšana. Pasīvā tiek pielīdzināta īstajai.
- Augsts cukura līmenis asinīs. To var viegli noteikt. Normas ir dažādas, arī analīžu ņemšanas apstākļi, bet uztraukties jāsauc, ja tukšā dūšā rādītājs ir 6.
- Mazkustīgs dzīvesveids. Jākustas vismaz 30 minūtes dienā un tā, ka slāpja mugura, sevišķi jauniem cilvēkiem.
- Lieks svars.
- Augsts holesterīna līmenis asinīs. Par zemu tas nevar būt.

PAR NITROGLICERĪNU

„Man bieži jautā, vai tad, ja ir sāpes krūtīs, var dzert nitroglicerīnu. Es neiesaku, jo tas asinsspiedienu strauji samazina un cilvēks var zaudēt samaņu.”

Iveta Grīniņa
Lailas Liepiņas foto

KAS JĀZINA PAR INSULTU

- Lielākoties nesāpīgs.
- Pacients nezauzē samaņu.
- Galvenie simptomi:
 - pēkšņums,
 - nespēja parunāt,
 - kustību un līdzsvara traucējumi,
 - grūtības norīt,
 - redzes dubultošanās,
 - apziņas traucējumi,
 - vienas ķermeņa puses notirpums, vājums šajā pusē, sejas asimetrija.
- Tāda situācija, kad kustīgums traucēts, piemēram, labajā kājā un kreisajā rokā, ir ārkārtīgi reta.
- Simptomi ir tendence ar laiku mazināties.
- Pirmā stunda – zelta stunda. Vislabākie rezultāti ārstēšanai ir tad, ja to sāk stundu pēc simptomu parādīšanās.
- Iespēja izvairīties ir viena – regulāri pārbaudīt sirds un asinsvadu stāvokli.

INSULTA PROFILAKSES KABINETS atrodas Paula Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā, tajā var noteikt riska faktorus. Pārbaudes ir par maksu, valsts par tām nemaksā.

Tests ĀTRI

ATSMĀIDI – palūdziet cilvēku pasmaidīt un novērtējiet, vai vienā sejas pusē acu un mutes kaktiņš nav noslīdējis;

TURI – lūdziet, lai viņš paceļ un notur abas rokas;

RUNĀ – pārbaudiet, vai cilvēks spēj runāt vai atkārtot vienkāršu teikumu;

IZSAUC – ja kaut vienu no šīm darbībām cilvēks nespēj, nekavējoties jāizsauc ātrā palīdzība pa tālr. 113.

Gadumijas pasākumi

KULDĪGAS NOVADĀ

KULDĪGĀ

Kultūras centrā 31.XII 22.00 balle pie galdīņiem (tie jārezervē). Dalības maksā ietilpst uzkodas un šampanietis, darbosies kafejnīca, tāpēc groziņus līdzī neņemt. Ierasties vakartērpā. Par omulību gādās džeza dziedātājs Vilnis Dumpis, deju orķestris un pasākuma vadītājs Uģis. Būs fotosalons un laimes aka.

Pilsētas dārzā 31.XII uz brīvdabas kino ekrāna 23.30 Kuldīgas novada gada notikumu apskats un 23.50 domes priekšsēdes Ingas Bērziņas videouzruna, 24.00 salūts uz vecā tilta. **Pensionāru apvienībā Rumbiņā** 31.XII 21.00 Jaungada sagaidīšanas ballē spēlēs Inita un Valdis. Līdzī ņemt groziņu.

ĒDOLĒ

Kultūras namā 28.XII 12.00 pasākums pirmsskolas bērniem *Svētku piparkūka*, rotaļas ar Ziemassvētku vecīti, dažādas darbnīcas.

Citi pasākumi

KULDĪGĀ

Mākslas namā līdz 2.1 skolēnu mākslas darbu izstādes *Skaista mana brāja sēta* 1. daļa *Mans novads, pagasts*.

ĒDOLĒ

Kultūras namā 6.1 19.00 Zvaigžņu dienas sadancošanās. Piedalās vietējie kolektīvi *Mudurs* un *Sprigulis*, ciemiņi no Ventspils novada un Snēpeles.

KURMĀLĒ

Priedaines bibliotēkā 27., 29.XII

31.XII 22.00 balle ar grupu *Ugāles ritmi*, ieeja tikai ar iepriekš pirktām biļetēm.

ĪVANDĒ

Muižā 29.XII 19.00 ugunsšovs pagalmā, 21.00 Vecgada balle pirmās Latvijas brīvvalsts noskaņās – viesi aicināti tērpties atbilstoši 20., 30. gadiem. Muzicēs grupa *Imula*.

KABILĒ

Saieta namā Sencis 31.XII 23.00 Jaungada balle, spēlēs Genādijs no Talsiem, galdiņu rezervēt pa tālr. 25618976.

KURMĀLĒ

Pasākumu zālē 29.XII 21.00 atpūtas vakars *Paliec sveiks, veco gadiņ*.

SNĒPELĒ

Kultūras namā 31.XII 21.00 Jaungada balle.

VĀRMĒ

Sporta hallē 31.XII 23.00 Jaungada balle ar Uldi Fridrihsonu, 24.00 salūts.

SKRUNDAS NOVADĀ

SKRUNDĀ

Kultūras namā 31.XII 22.00 Jaungada sagaidīšanas balle, 23.30 gada notikumu apskats, 23.55 novada domes priekšsēdes Loretas Robežnieces uzruna pie kultūras nama, 24.00 salūts. Galdiņu rezervēt pa tālr. 63331556.

NĪKRĀCĒ

Atpūtas centrā 1.1 00.30 Jaungada balle.

RUDBĀRŽOS

Kultūras namā 1.1 00.30 Jaungada balle kopā ar Normundu no Jelgavas.

ALSUNGAS NOVADĀ

Kultūras namā 31.XII 22.00 Vecgada balle ar grupu *Indian Summer*, galdiņu pieteikt pa tālr. 27867749.

VĀRMĒ

Sporta hallē 13.1 13.00 senioru balle *Ko nesīs jaunais gads* ar Ventspils muzikantu Māri Lemberu. Aicināti arī draugi no citiem pagastiem. Pieteikties līdz 11.1 pa tālr. 28742355 (Skaidrītei) vai 27884937 (Kristīnei).

RUDBĀRŽOS

Kultūras namā 28.XII 15.00 pirmsskolas vecuma bērnus gaidīs Ziemassvētku vecīti ar rūķiem.

MŪZIKAS KONKURSS

Ielūdz grupa Klaidonis

Atbildi pareizi uz jautājumiem, un varbūt tieši tu saņemsi divas biļetes uz grupas *Klaidonis* koncertu 19. janvārī 19.00 Talsu tautas namā.

1. Kādu instrumentu grupas solists Māris Sloka spēlēja mūzikas vidusskolā?
a) Trompeti
b) Saksofonu
c) Mežragu

2. Cik dziesmu savā radošajā darbībā *Klaidonis* sarakstījis?
a) Vairāk nekā 100
b) 40
c) 86

3. Kā sauc grupas jaunāko albumu?
a) *Saullēkts*
b) *Mēness gaismā*
c) *Ar smaidu saulrietā*

Atbildes līdz 8. janvāra 11.00 sūtiet e-pastā: aiga.blumberga@kurzemnieks.lv vai iemetiet redakcijas pastkastītē 1905. gada ielā 19, Kuldīgā!

KURZEMĒ

LIEPĀJĀ

Lielajā dzintarā 30.XII 19.00 koncertā *Debess dārzos* dzied lewa Kerēvica un kontrtenors Sergejs Jēgers. **Latviešu biedrības namā** 31.XII 22.00 Jaungada svinības ar dziedošajiem aktieriem Juri Jopi un Anniju Putniņu. Ballē spēlēs grupa *Vintāža*. **Olimpiskajā centrā** 30.XII 19.00 TV3 Jaungada šovs, vēltīts TV3 raidījumam *Savādi gan*.

Muzejā līdz 7.1 LMA glezniecības katedras pasniedzēju un audzēkņu izstāde *Paaudzes*.

SALDŪ

Sporta kompleksā 31.XII 22.00 Jaungada balle ar VIA *Sienāži*.

KAZDANGĀ

Pilī līdz 10.1 *Kuldīgas paletes* izstāde *Sapņu mirkli*.

VENTSPILĒ

Jūras vērtos 31.XII 22.00 Jaungada balle ar grupām *Eolika* un *Laika upe*. **Kultūras centrā** 31.XII 22.00 gadumijas balle ar grupu *Galaktika*.

TALSOS

Pilsētas laukumā 31.XII 23.00 Jaunā gada sagaidīšana: ugunsšovs, dziesmu un deju grupa *Rada*, mūziķis Marks Felšs.

KINO

Kuldīgas kinozālē /27. decembris – 3. janvāris/

27.XII 17.30, 28.XII 19.30 *Zvaigžņu kari: pēdējie dēdi* (fantāzija, ASV, 12+, divas stundas 30 min). Reja turpina episko ceļojumu pasaulē, kurā joprojām notiek cīņa starp gaismas un tumsas spēkiem.

27.XII 15.30, 29.XII 15.30, 30.XII 13.00, 2., 3.1 16.00 *Ferdinands* (animācijas filma, ASV, stunda 46 min). Stāsts par labsirdīgāko vērsi Spānijā, kas negrib badīties ar sugas brāļiem, taču tieši viņš izvēlēts vērsu cīņām.

27.XII 20.00, 28.XII 17.30 *Basmati blūzs* (muzikāla filma, ASV, 12+, stunda 46 min). Lielas kompānijas uzdevumā Linda tiek nosūtīta uz Indiju, kur viņa piedzīvos vēl nebijušas emocijas un atradīs mīlestību.

29.XII 17.30, 30.XII 17.00, 2.1 20.00, 3.1 18.00 *Džumandži: laipni lūgti džungļos* (komēdija, ASV, divas stundas). Četri vidusskolēni atrod vecu spēļu konsoli ar neredzētu videospēli – džumandži. Tā ir cīņa par izdzīvošanu.

29.XII 20.00, 30.XII 15.00, 2.1 18.00, 3.1 20.00 *Brīnums* (drāma, ASV, stunda 53 min). Desmitgadīgais Augusts Pulmens piedzima ar sejas defektu, nu viņš pirmoreiz dosies uz skolu. Kā viņu pieņems vienaudži?

BAZNĪCĀS

Dievkalpojumi

Kuldīgas Sv. Katrīnas draudzē 27.XII 18.00 Sv. Jāņa diena; 31.XII 23.00 Vecgada vakars; 1.1 18.00 Jaungada dievkalpojums; 6.1 18.00 Zvaigznes diena; 7.1 13.00 un 14.00 Kunga kristību diena.

Kuldīgas Sv. Trīsvienības Romas katoļu baznīcā 31.XII 11.00 Vecgada diena, 1.1 11.00 Jaungads, Jaunavas Marijas svētki.

Kuldīgas Sv. Dievmātes patvēruma pareizticīgo baznīcā 6.1 16.00, 7.1 9.00 Kristus piedzimšanas svētki.

Kuldīgas metodistu draudzē 31.XII 11.00.

7. dienas adventistu draudzē 30.XII 10.00.

Kuldīgas Vasarsvētku draudzē (Mārtiņzālē) 31.XII 16.00.

Kuldīgas draudzē Dieva mājas (Mārtiņzālē) 31.XII 11.00.

Skrundas luterāņu baznīcā 31.XII 11.00 Vecgada dievkalpojums.

Lēnu katoļu baznīcā 31.XII 15.00 gadumijas dievkalpojums.

Rendas baznīcā 31.XII 10.00 Vecgada pateicības dievkalpojums.

Alsungas Sv. Miķeļa baznīcā 31.XII 11.00 Sv. ģimenes svētki, laulāto solījumu atjaunošana, 1.1 11.00 Vis-sv. Jaunavas Marijas svētki, 6.1 11.00 Zvaigznes diena, tiks svētīts krīts, vīraks, zelts un sudrabs, 7.1 11.00 Kunga kristīšanas svētki.

Ziemassvētki cauri gadsimtiem

Kuldīgas Sv. Annas baznīcā koncertā *Ziemassvētki cauri gadsimtiem* uzstāsies liriskais soprāns Endija Rezgale, Vidzemes kamerorķestra vijolniece Līva Tomiņa, ērģelniece Jana Zariņa no Sanktpēterburgas un flautiste Elza Bleikša no Minhenes Jauniešu filharmonijas orķestra.

6. janvārī 17.00 Kuldīgas Sv. Annas baznīcā liriskais soprāns Endija Rezgale kopā ar vijolniece Līvu Tomiņu, flautisti Elzu Zariņu un ērģelniece Janu Zariņu sarūpējis koncertu *Ziemassvētki cauri gadsimtiem*.

Programmā – pasaulē pazīstami garīgās mūzikas skaņdarbi, kas radīti no 17. līdz 20. gadsimtam: gan klausītāju iemīļotās ārijas, kā S.Franka *Panis Angelicus* un K.Sensānsa *Ave Maria*, gan Ziemassvētku korāļi – angļu balāde *Kas ir šis bērns?*, Dž.F.Veida *Jūs, ticīgie, nāciet* un Ā.Č.Ādamsa *Ak, svētā nakts*, gan J.S.Baha *Jesus Bleibet Meine Freude*, G.F.Hendeļa *Tochter Zion* un J.Pahelbela *Cik spoži atspīd rīta*

zvaigzne u.c. Koncerts tiks arī projicēts uz ekrāna.

E.Rezgali savulaik uz Murjāņu sporta ģimnāziju aizveda vieglatlētika. Tad Amerikā viņa studējusi socioloģiju un vadībzinības, bet mīlestība aizvedusi uz vairākiem gadiem Dienvidāfrikā. Tieši tur Endija sākusī dziedātājas ceļu. Tagad viņa atgriezusies dzimtenē, Latvijas Universitātē beigusi doktorantūru socioloģijā un sociālā darba organizācijā, ir LU pasniedzēja, bet kā soliste (agrāk Endija Aleksandra) divus gadus dziedājusi Ziemassvētku programmās *Pieskaries brīnumam* un *Ar sirdi enģeļa plaukstā* kopā ar Daini Skuteli, taču viņa koncertē arī Dienvidāfrikā.

PĀRDOD

3 istabu **DZĪVOKLI** Druvā. Tālr. 26536043.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Iespējams līzings. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (Elvi), tālr. 28378818.

Pārdod visu veidu **ŽALŪZIJAS**. Labas cenas un izpildes termiņi. Atlaides gatavo izmēru žāļūzijām. Mucenieku iela 25, Kuldīga. Tālr. 28448638.

BURKĀNUS, ķiplokus. Tālr. 20611400.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

SIA **LATEIRA**

pērk CIRSMAŠ, MEŽA ĪPAŠUMUS.

- Palīdz noformēt dokumentus,
 - veic cirsmu iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.
- Tālr. 63428509, 27020562, 29997742, fakss 63428523, e-pasts: info@lateira.lv.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.

25 622 293 (Āris)

PĒRK

SIA **Lāses AM** par labām cenām iepērk **GOVIS, BUĻĻUS, TELES** (kautsvārā) un **CŪKAS** (dzīvsvarā).

Transports bez maksas. Ir piemaksas par nodoto lopu daudzumu. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA **Kurzemes Gaļsaimnieks** – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Transports bez maksas. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

SIA **Valinda** – **GOVIS, BUĻĻUS, TELES**. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

SIA **Cēsu gaļas kombināts** par augstām cenām iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS**. Iepērkam arī nomedītus briežus un aļņus. Samaksa pēc vienošanās. Tālr. 26185703, 25573447.

Vieglās **AUTOMAŠINAS**, traktoru **PIEKABES, INVENTĀRU**. Tālr. 26104984.

MEŽUS, CIRSMAŠ, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA **PRIEDES AG** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAŠ**. Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

Pērk **ĪPAŠUMUS AR MEŽU**, cirsmas. Tālr. 25770062.

DAŽĀDI

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

VAJADŽĪGI

SIA **HRG-lux** (41203030738) vajadzīga **PĀRDEVĒJA**. CV sūtīt e-pastā: gatisr22@inbox.lv. Tālr. 24500402.

VĒLAS NOMĀT

Labu **ARAMZEMI** āboliņa audzēšanai, laba samaksa. Tālr. 29179992.

Svētdien, 31. decembrī,
23.00 Vārmē, sporta hallē,

JAUNĀ GADA SAGAIĀŠANAS BALLE.

Spēlē Uldis Fridrihsons.

leeja: 3 eiro pieaugušajiem,
1 eiro bērniem līdz 16 gadiem.
Informācija pa tālr. 27884937.

Profesionālās izglītības kompetences centrs Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums STUDENTU ZIEMAS UZŅEMŠANA 27.11. 2017. – 05.01.2018.

Profesionālās vidējās izglītības programma	Profesija	Mācību ilgums
Bērnu aprūpe	aukle	1,5 gadi
Enerģētika un elektronika	atjaunojamās enerģijas tehniķis	1,5 gadi
Viesnīcu pakalpojumi	viesu uzņemšanas dienesta speciālists	1,5 gadi
Restaurācija	restauratora asistents	2 gadi

Dokumentus pieņem: Liepājas ielā 31, Kuldīgā, 1. stāvā, informācijas centrā, katru darba dienu 8.00–17.00, tālr. 63324082, 25631181, www.kuldigastehnikums.lv.
MĀCĪBU SĀKUMS 2018. GADA 8. JANVĀRĪ 10.00.

Viss par reklāmu **Kurzemniekā!**
Tālrunis 63324881.

IESPĒJA

Konkurss vidusskolēniem par žurnālistiku

Lai jaunieši kļūtu par gudriem mediju lietotājiem un satur radītājiem, **Pilna doma aicina vidusskolēnus piedalīties konkursā.**

Tā uzdevums ir radīt vienu labu žurnālistikas darbu par aktuālu tēmu. Pirmais solis – izveidot 4–5 skolēnu komandu un līdz 15. janvārim iesniegt ideju un darba vēlamu formātu.

Šāgada jaunums ir žurnālistu

jeb mentoru atbalsts. Deviņi profesionāļi – Guntis Bojārs (LTV), Solvita Denisa-Liepniece, Olga Dragiļeva (LTV), Monta Jakovela (TV3), Filips Lastovskis (Delfi), Nellija Ločmele un Māra Miķelsone (Ir), Jara Sizova (LSM) un Rudīte Spakovska (Latvijas Radio) – dosies uz skolām, kur jauniešiem stāstīs par mediju mainīgo vidi un palīdzēs izvērst konkursa darbu idejas. Pārli-

cinošāko ieceru autori saņems atbalstu visā darba izstrādes gaitā. Vairāk: www.pilnadoma.lv, jautāt projekta vadītājai Evitai Puriņai: tālr. 28664508 vai evita.purina@baltic.media.

Arī šogad labākās komandas apbalvos vērienīgā pasākumā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Projekts top sadarbībā ar **British Council** pārstāvēniecību Latvijā un ASV vēstniecību Latvijā.

PATEICĪBA

Mīļš paldies Skrundas novada pašvaldībai, Nīkrāces pakalpojumu pārvaldes kolektīvam, Skrundas apbedīšanas biroja darbiniekiem par atbalstu grūtajā brīdī. Ļoti liels paldies visiem mīļajiem, radiem, draugiem, kaimiņiem, kursu un klasesbiedriem, Lēnu ļaudīm un visiem, visiem, kuri bija līdzās un pavadīja mūsu mīļo dēlu un brāli **NORMUNDU** mūžībā.

Vecāki un māsa ar ģimeni

LĪDZJŪTĪBAS

Saņem, labā Zemes māte,
Vienu sirmu māmuli,
Apsedz viņu silti, silti
Savām skuju villainēm.

Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,
Kad dzīji, dzīji daudziem sirdis sāp.

/O.Skuja./

Izsakām līdzjūtību Viktoram
Bartuševicam, mammu mūžībā pavadot.
SIA Skrunnda kolektīvs

Izsakām līdzjūtību Līgītai, tuvu cilvēku
kapu kalnīņā pavadot.
Abavas ielas 4. mājas iedzīvotāji

Tikai klusa sāpe sirdī
Ilgī vēl pēc tevis sauks.

/J.Silazars./

Ik diena – jauni ziedēšanas vārti,
Bet tavi – pēkšņi aizcirtušies ciet.
Mums paliek sirdī tavi saules vārdi
Un mīlestība, kura neaiziet.

Daina, izsakām tev līdzjūtību, brāli
zaudējot.

Tavi klasesbiedri

/K.Apškrūma./

Visdziļākā līdzjūtība Vladimīram
Bartuševičam, no māmiņas atvadoties.
Amatnieku ielas kaimiņi

KULDĪGAS NOVADA PAŠVALDĪBA,
reģ. Nr. 9000035590,
izsludina konkursu uz vakanto
SIA Kuldīgas slimnīca valdes locekļa 2 amatiem
uz noteiktu laiku.

Prasības:

(atšķirīgās prasības katram valdes locekļa amatam)

- akadēmiskā augstākā vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība:

- medicīnā;
- ekonomikā vai vadītāzināšanās;

(kopīgās prasības katram valdes locekļa amatam)

- vismaz trīs gadu pieredze vadošā amatā, kas nodrošina kompetences un zināšanas, kuras nepieciešamas, lai profesionāli pildītu valdes locekļa uzdevumus konkrētajā amatā;
- valsts valodas zināšanas normatīvajos aktos valsts valodas lietošanas jomā noteiktajā apjomā;
- angļu valodas zināšanas tādā apjomā, kas ļauj lasīt un saprast drukātu tekstu, sagatavot rakstisku tekstu, uzturēt dialogu, orientēties profesionālajā terminoloģijā;
- nevainojama reputācija;
- persona neatbilst Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 37. panta otrajā daļā norādītajiem aizliegumiem.

Konkursa pretendentiem jāiesniedz:

- motivēta pieteikuma vēstule;
 - dzīves apraksts (CV) – norādot arī kontaktāruna numuru;
 - augstāko izglītību apliecināšu dokumentu kopijas vienā eksemplārā;
 - valsts valodas (ja izglītība nav iegūta valsts valodā) un svešvalodu zināšanu apliecināša/-u dokumenta/-u kopija/-as.
- Pretendentam ir tiesības iesniegt arī citus dokumentus, kurus viņš uzskata par svarīgiem.

Pieteikšanās termiņš līdz **2018. gada 10. janvāra plkst. 15.00.**

Dokumentus slēgtā aploksnē ar norādi: „SIA **Kuldīgas slimnīca** valdes locekļa amata konkursam” lūdzam iesniegt Kuldīgas novada pašvaldības apmeklētāju pieņemšanas un informācijas centrā (Baznīcas ielā 1, Kuldīgā, LV-3301) vai elektroniskā veidā, kas parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, e-pastā **dome@kuldiga.lv**. Konkursa nolikums publicēts Kuldīgas novada pašvaldības tīmekļa vietnē **www.kuldiga.lv**.

SIA «Vika Wood»

kokzāģētava **PĒRK**

egles un priedes zāģbaļķus.

Sīkāka informācija pa tālruni **26443376**.
Papildu informācija **www.vikawood.lv**.

VĀRDA DIENAS

No 25. decembra līdz 3. janvārim

25. Larisa (7423), Stella (335)
 26. Dainuvīte (143), Gija (50), Megija (1200)
 27. Elmārs (1465), Inīta (1954)
 28. Inga (12 436), Ingeborga (30), Irvīta (2), Ivīta (579)
 29. Ilgona (23), Solveiga (829)
 30. Daniela (1747), Daniels (5091), Dāniels (427), Dāvids (1734),
 Dāvis (3227)
 31. Kalvis (669), Silvestrs (241), Silvis (23)
 1. Laīmnesis (28), Solvīta (2432), Solvīja (28)
 2. Indulis (823) Ivo (2361), Iva (31), Ivis (32)
 3. Miervaldis (447), Miervalda (1), Ringolds (148)
 Populārākie: **Inga un Daniels.**

JOKI

Ja priekšniekam ir labs garastāvoklis, tad viņu var nejausi sajaukt ar kādu citu.

.....

Nekas tā nesatracina vīrieti pie stūres kā pirms viņa braucoša sievietē, kas ievēro visus ceļu satiksmes noteikumus.

.....

Mājās, kur ir bērni, pavisam tīrs var būt tikai konfekšu traukā.

.....

– Dēliņ, neej katru dienu uz tām diskotēkām, tur tāds troksnis, paliksi kurls!

– Paldies, mammu, es jau paēdu.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 27. DECEMBRĪ

Dienas garums – 6 st. 46 min.
 Saule lec 9.02, riet 15.48.

Naktī +4°...+5°

Z
 R A
 D
 4-5 m/s

Dienā +1°...+4°

Z
 R A
 D
 4-5 m/s

RĪT, 28. DECEMBRĪ

Dienas garums – 6 st. 47 min.
 Saule lec 9.02, riet 15.49.

Naktī +1°...+4°

Z
 R A
 D
 4-5 m/s

Dienā +4°...+5°

Z
 R A
 D
 4-5 m/s

Sagroza vēsturi un prātu

Kā mūsdienās vēsture tiek izmantota politiskajā propagandā, informatīvajās kampaņās un medijos, par to bija runa Latvijas Okupācijas muzeja un Sociālās atmiņas pētniecības centra seminārā Rendā. Par mūsu valsts vēstures sagrozišanu stāstīja Vidzemes augstskolas rektors, vēstures profesors Gatis Krūmiņš, bet par Otrā pasaules kara un pēckara gadiem Latvijā un galvenajiem strīdus jautājumiem – Okupācijas muzeja publiskās vēstures nodaļas vadītājs Uldis Neiburgs.

Zinātniekiem tas jāskaidro

GATIS KRŪMIŅŠ, viens no vadošajiem Latvijas tautsaimniecības vēstures pētniekiem, uzskata: „Zinātnieku uzdevums ir ar sabiedrību komunicēt īpaši tādās situācijās, kad redzams – par viņu pētāmo tematu tiek rakstītas viltus ziņas un aplamības.”

Informatīvā telpa ir ļoti piesārņota, un reizēm par mūsu vēsturi izskanot pilnīga dezinformācija. Viens no galvenajiem mītiem: Baltijas valstīs PSRS savulaik ieguldījusi milzu naudu, un, pateicoties tai, padomju laikā cilvēki tur dzīvoja labāk nekā citās PSRS daļās.

„Turpinājums šādam vēstījumam ir tāds, ka tagad Baltijas valstīs investē Eiropa un tās pašas nespēj pastāvēt. Kad rietumu investīcijas beigsies, šīs valstis prasīsies atpakaļ pie Krievijas. Aplama ir jau pamata nostādne, ka PSRS investējusi ļoti daudz. Tā nav tikai mūsu iekšējā lieta, svarīga arī starptautiskā attieksme pret mums. Tāpēc ļoti svarīgi ir sarunāties ar krieviski runājošo kopienu ne tikai pie mums, bet arī ārpusē.”

FALSIFICĒ APZINĀTI

Vēsturnieks skaidroja, kāpēc vēstures falsifikācija ir tik izdevīga: „Visbiežāk tā nav nejausība vai nezinašana, bet apzināta rīcība, kas ļauj ietekmēt cilvēkus gan savā, gan citās valstīs. Tādējādi var ietekmēt sabiedrības rīcību, attaisnot savējo un vienkārši manipulēt. Piemēram, Krimas aneksijas gadījumā iestādot, ka sagrābt teritoriju, kas nav tava, ir normāli. Specifisks ietekmes piemērs ir vērsšanās pret Baltijas valstu kopīgo ieceri Lietuvā būvēt atomelektrostaciju, tā iegūstot enerģētisku neatkarību no Krievijas. Pirms referendumā Lietuvā pēkšņi parādījās daudzas sabiedriskas organizācijas, kurām bija nauda ietekmēt sabiedrības domu, tās sabiedēja ar Černobiļu un citiem piemēriem. Referendumā tika nobalsots *pret*. Pēc tam izrādījās, ka šīs biedrības finansējusi Krievija.”

LIELĀKIE MĪTI

„Par Latvijas okupāciju lielākie mīti ir tādi, ka mūsu valsts PSRS iestājās brīvprātīgi, ka PSRS investējusi milzīgu naudu, tāpēc Latvija no atpalikušas agrāras valsts kļuva par industriālu republiku, un krievu tautai bijusi milzīga ietekme, latviešus kulturāli audzinot un par tiem rūpējoties. No tā visa savukārt izriet tas, ka vienotajai politiski ekonomiskajai telpai Krievija ir vislabākā alternatīva. Bija arī mīti, kas laika gaitā izgāzās. Piemēram, ka PSRS cilvēki dzīvoja labāk nekā rietumvalstīs, ka tā bija demokrātiskākā valsts un tehnoloģiski attīstītākā valsts. Bija temati, par ko toreiz nerunāja – par etniskajām izmaiņām Latvijas teritorijā, armijas un specdienestu milzīgo kontingentu, par represijām un nomenklatūras privilēģijām.

Ir pilnīgi skaidrs, ka Latvija 1940. gadā bija ekonomiski daudz attīstītāka par PSRS, 2. pasaules karš šo atrāvumu vēl palielināja. Propaganda šo atšķirību skaidroja ar milzīgajām investīcijām. Iedomājieties – atbrauca viens maskavietis un domāja: „Patiešām viņi tik labi dzīvo, un viss par mūsu naudu!” PSRS laikā šī starpība visu laiku samazinājās. No Latvijas tika ņemta ārā nauda, lai attīstītu citus reģionus. Visi mani aprēķini balstās dokumentos. Runājot par to, ka Latvija no agrāras valsts kļuva par industriālu, pietiek minēt kaut vai Latvijā ražotas lauksaimniecības mašīnas, automašīnas, *Minoltas* fotoaparātus un radioaparātus, Ķeguma spēkstaciju u.c.

Bet tika izspēlēta Kārļa Ulmaņa propagandas kārts – mēs esam zemnieku tauta, un mūsu lepnums ir sviests un bekons.

Savukārt par krievu lomu PSRS tautu vienošanā tajā laikā mācīja jau no mazām dienām. Tāpēc ļoti daudziem 90. gados bija šoks: kā – mēs esam atbrīvotāji, ekonomikas cēlāji, te atnesām kultūru, bet mūs piepeši sauc par okupantiem un migrantiem. Tā no teikti bija drausmīga sajūta.”

Vidzemes augstskolas rektors, vēsturnieks Gatis Krūmiņš pētījis dokumentus, kas atspēko mītu par PSRS milzu investīcijām okupētajās Baltijas republikās.

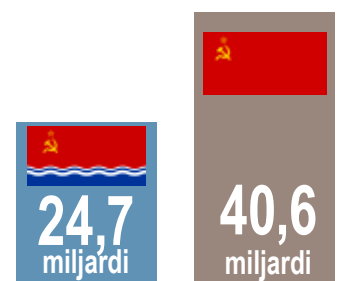
„Svarīgi ir nevis šķiest spēkus, reaģējot uz katru sīku dezinformāciju, bet stāstīt savus lielos valsts un nācijas stāstus.”

Nekas nav bijis balts vai melns

ULDIS NEIBURGS skaidroja, kā subjektīvo jeb ģimenes vēstures uztveri un pieredzi savienot ar patiesajiem notikumiem.

Viņš uzsvēra: „Svarīgi ir nevis šķiest spēkus, reaģējot uz katru sīku dezinformāciju, bet stāstīt savus lielos valsts un nācijas stāstus.” Jebkurš notikums nav tikai balts vai melns. U. Neiburgs demonstrēja trīs videosīžetus, kuros skan klaja Krievijas mediju sagrozīta informācija: par leģionāriem, Salaspils nāves no metni un nacionālajiem partizāniem. Piemēram, Lāčplēša dienas gājiens pie Brīvības pieminekļa pasniegts kā leģionāru slavināšanas pasākums un revanšisms. Lektors stāstīja par Krievijas mediju sīžetos visbiežāk pieminētajiem mītiem, piemēram, ka leģionāri bija brīvprātīgie utt.

Katru gadu PSRS no Latvijas saņēma par 18% vairāk nekā ieguldīja, turklāt lielākā daļa naudas aizgāja armijai un iekšējās drošības struktūrām.

PSRS ieguldījumi Latvijā pēc kara **PSRS no Latvijas saņēmusi**

Starpība – 15,9 miljardi

Kāpēc falsificēt vēsturi ir izdevīgi:

- lai sabiedrību dezorientētu, ietekmētu, kontrolētu un vājinātu;
- lai attaisnotu savu pašreizējo rīcību;
- lai sasniegtu specifiskus mērķus (politiskus – ietekmēt vēlēšanu rezultātus, ekonomiskus – panākt kādas ieceres īstenošanu vai apturēšanu).

Iveta Grīniņa
 Aivara Vētrāja foto